

BIBLIOTEKA KRAKÓW

VI 2023 | NR 6 (67)
ISSN 2544-445X

INFORMATOR CZYTELNICZO-KULTURALNY



**Nagroda
Żółtej Cizemki 2023**

s. 5

**Wywiad z Markiem
Kondratem**

s. 3

**Projekty
Biblioteki Kraków**

s. 7-8



Na okładce: Dzieci czytające książkę nagrodzoną Nagrodą Żółtej Ciżemki 2023, fot. Radosław Kurzeja

Redaktor naczelna: Izabela Ronkiewicz-Brągiel
Z-ca redaktor naczelnej: Paulina Knapik-Lizak

Redakcja: Agnieszka Bisikiewicz, Jan Brodowski, Paweł Czachor, Artur Czesak, Anna Grychowska, Ludmiła Guzowska, Anna Jędrzejowska, Małgorzata Kosmała, Radosław Kurzeja, Greta Lemanaitė, Klaudia Maj, Irmina Młynarczyk, Janusz M. Paluch, Anna Piechota, Agnieszka Sabak, Ewa Strach, Anna Szczerbowska, Piotr Wasilewski, Barbara Zajączkowska
Fotografia we wstępniku: Krzysztof Lis

Wydawca:  **Biblioteka Kraków**

pl. Jana Nowaka-Jeziorańskiego 3,
31-154 Kraków

Kontakt:

Sekretariat: tel. 12 61 89 100
(czynny w godz. 8.00–15.30)
E-mail: sekretariat@biblioteka.krakow.pl

Projekt graficzny: Anna Sowińska
Skład i przygotowanie do druku: FALL, www.fall.pl

Nakład 2000 egz.

ODWIEDŹ NAS NA:

biblioteka.krakow.pl
krakowczyta.pl

facebook.com/BibliotekaKrakow
instagram.com/biblioteka.krakow



#bibliotekakrakow #bibliotekakrakow
#52TygodniezBibliotekąKraków #książki #biblioteka
#kraków #czytamksiążki #czytambolubie
#wypożyczamzbiblioteki #czytam



Izabela Ronkiewicz-Brągiel
Redaktor naczelna

Uroczyście, piknikowo, wakacyjnie – Biblioteka Kraków dzieciom

Dzień Dziecka w Bibliotece Kraków to okazja, by z jednej strony przyrzeć się dziecięcym bohaterom literackim, a z drugiej pomyśleć o roli książki w rozwoju emocjonalnym, poznawczym i społecznym naszych pociech. Jednym z najśłynniejszych małych bohaterów związanych nieodłącznie z Krakowem jest Wawruś z powieści Antoniny Domańskiej *Historia żółtej ciżemki*. Udało nam się namówić odtwórcę tej roli Marka Kondrata na wspomnienia z planu filmowego i nie tylko. Wywiad z nim prezentujemy w tym numerze „Informatora”.

Już po raz siódmy Kapituła Nagrody Żółtej Ciżemki uhonorowała nią wybraną przez siebie książkę – *Marzenia. Fakty, mity, głupoty* Macieja Szymanowicza. Autorowi gratulujemy, a Państwu gorąco polecamy tę oryginalną i pełną humoru publikację. Jednocześnie cieszymy się, że nagroda może być wskazówką dla rodziców i nauczycieli, które książki są mądre i piękne oraz jak ważne jest wspólne czytanie, oglądanie i rozmowy o książkach. Dlatego w ramach projektu *Ciżemkomania w Bibliotece Kraków* będziemy promować autorów i ilustratorów książek nominowanych i nagrodzonych Nagrodą Żółtej Ciżemki.

Czerwiec będzie bogaty w inne ciekawe wydarzenia. Wakacje tuż, tuż, dlatego między innymi w ramach projektu *Nowe podróże po literaturze* proponujemy tydzień włoski zakończony wielkim piknikiem. A na Dzień Dziecka nasi najmłodsi czytelnicy otrzymają w prezencie ciekawą, multisensoryczną przestrzeń w świeżo wyremontowanej Filii nr 52.



Urodziłem się na trzecim piętrze Teatru Starego w Krakowie

Gdy w roku 1961 ukazał się film *Historia żółtej cizemki*, w którym debiutował 11-letni w momencie premiery Marek Kondrat, było to wielkie wydarzenie filmowe. Gdy w roku 1913 Antonina Domańska (zresztą ciotka Wyspiańskiego i pierwowzór Radczyni w *Weselu*) wydała powieść pod takim właśnie tytułem, było to wielkie wydarzenie literackie. Gdy w 1867 roku w trakcie prac konserwatorskich przy ołtarzu Wita Stwosza znaleziono za nim autentyczną cizemkę sprzed setek lat, była to wielka sensacja, o której dziś zapewne czytaliśmy na żółtym pasku w telewizji i na wszystkich portalach...

A.S.-M.: Wołali za Panem w szkole „Wawrzek” albo „Wawrzus”?

M.K.: Tak. I jeszcze „Ciżma”. Dokuczano mi, zwłaszcza na podwórku. Bardzo cierpiełem.

Może byli zazdrośni?

Dziś myślę, że pewnie też. Ale wtedy to było piętno i trochę miałem poczucie, że mnie rodzice skrzywdzili. Ojciec pracował w filmie, jego przyjaciółka podpowiedziała Chęcińskiemu, że jest tu taki chłopiec z predyspozycjami, więc wystartowałem – jak dziś byśmy to nazwali – w castingu, choć wtedy to się oczywiście tak nie nazywało. Pochodziłem z rodziny aktorskiej i mieszkałem na odbudowywanym po wojnie Muranowie, a tam mieszkali wszyscy, z najróżniejszych rodzin, często także wiejskich. Więc chciałem być podobny do kolegów, bo tego się chce, gdy ma się dziesięć lat.

Historia żółtej cizemki dziś jest za trudna z uwagi na język (choć same perypetie i pomysły na fabułę są pyszne!). Przez jakiś czas była lekturą szkolną – także wtedy, gdy powstał film?

A nie pamiętam. Byłem tak blisko tematu, że myślałem – i było to dla mnie właściwie oczywiste – że na pewno czytali ją wszyscy. Zresztą miałem znajomych, którzy znali jeszcze osobiście Antonię Domańską i opowiadali o niej.

Przeczytał więc Pan powieść dopiero z uwagą na rolę?

Istotnie, wcześniej jej nie czytałem. Potem musiałem, chociażby dlatego, że nie umia-



Marek Kondrat
Fot. ze zbiorów prywatnych

łem czytać dobrze scenariusza, bo ta forma, didaskalia – to było za trudne dla dziesięciolatka.

Wraca Pan myślami do tamtych czasów?

Była to dla mnie przygoda wprost nieprawdopodobna, ale prawdę mówiąc, dziś bym własne dzieci powstrzymywał przed takim pomysłem. To było złamanie pewnej zasady – baśń nie powinna być demaskowana przed dziećmi, nie powinno się dzieci wpuszczać za kulisy fantazji.

Trochę tak, jakby dziecko zostało pomocnikiem prestidigitatora i zobaczyło, że to wszystko nie jest naprawdę?

Właśnie tak. Urzekł mnie wtedy świat atelier. Zobaczyłem w nim stworzone tam, na miejscu w Łodzi, niby ulice Krakowa, podkrakowską wieś Porębę, pracownię Wita Stwosza. Widziałem figury ołtarza odtworzone w skali 1:1. W warszawskim mieszkaniu, które opuściłem kilkanaście lat temu, miałem zabrane z planu drewniane zwierzątka wyrzeźbione z korzenia, i one tam zostały. Wtedy w Łodzi ▶

► w garderobach zastaliśmy też miecze, bo akurat chwilę wcześniej kręcili *Krzyżaków*. Zresztą do tego atelier, które w latach 60. widziałem jako gigantyczne, zajrzałem w zeszłym roku i wydało mi się takie małe. Tamtego magicznego świata już nie ma – zapachu szminek, zapachu mastixa do przyklejania zarostów...

Aszkoła i lekcje?

Miałem inny tryb. Zdjęcia z przerwami zajęły w sumie pół roku, mieszkałem z mamą w łódzkim Grand Hotelu w – pamiętam to – apartamencie 144, który znajdował się tuż nad wejściem. Obok mieszkali bracia Kaczyńscy, kręcono bowiem *O dwóch takich, co ukradli księżyc*, i to były wisusy, bardzo rozrabiali. Potem pokój nazwano moim imieniem, co było miłe, tak samo jak chwile, gdy po latach w restauracji „Malinowa” witali mnie kelnerzy, którzy pamiętali mój debiut. Naprzeciwko hotelu była strzelnica i tam przepuszczałem zarobione pieniądze. W późniejszych latach mieszkałem w tym hotelu jeszcze nie raz podczas kręcenia dziesiątek filmów. Bardzo dobrze wspominał tamtą Łódź, która była trochę zastępczą stolicą. Pamiętajmy, że Warszawa dopiero się odbudowywała i cała kultura rozdziła się głównie w Łodzi i Krakowie.

Kiedy pierwszy raz zobaczył Pan w życiu ołtarz Wita Stwosza, czyli miejsce, gdzie zna-

leżono sensacyjną cizemkę w czasach Do- mańskiej?

Pierwszy raz miało to miejsce faktycznie dopiero na okoliczność filmu. Nosiło mnie regularnie do Krakowa, ale dopiero od tego momentu, wcześniej nie. W wakacje mama często zabierała mnie do Orawki blisko Chyżnego, przejeżdżaliśmy przez Kraków i zatrzymywaliśmy się u rodziny przy Kazimierza Wielkiego.

O Pana życiu często decydował teatr, począwszy od narodzin. Wie Pan, że chyba niewiele osób słyszało, że jest Pan krakusem z urodzenia?

Urodziłem się na trzecim piętrze Teatru Starego. Tam mieli mieszkanie służbowe moi rodzice. Rok później Broniek Dąbrowski, dyrektor Teatru Słowackiego z kolei, dostał angaż w Warszawie w Teatrze Polskim i ściągnął do siebie mojego ojca, który dostał też od razu w stolicy służbowe mieszkanie, właśnie na Muranowie. Tam mieszkałem do 22. roku życia.

Bo to wtedy właśnie ściągnął Pana do Katowic wielki Ignacy Gogolewski?

Mnie i kilku moich przyjaciół szkolnych. To był nasz chrzest. Trafiłem pod skrzydła Gustawa Holoubka, który zresztą lubił do mnie mówić „kurczaczku”.

Pamięta Pan dzień premiery filmu?

Zupełnie nie, choć przecież gdzieś musiałem na niej być. To na pewno było huczne wydarzenie, premiery wtedy coś znaczyły. Sylwek Chęciński przeżywał swój debiut reżyserski ogromnie, bo wybór mnie do roli wiejskiego chłopca nie był dla niego wcale taki oczywisty – on sam pochodził ze wsi i ja musiałem być dla niego jednak chłopcem wychowanym w aktorskim domu, mogłem się okazać mało autentyczny.

Teraz mały sprawdzian: „O mój tatusiu, mój złocisty” – skąd są te słowa?

A skąd są?

Tak się zaczyna *Historia żółtej cizemki*. I chciałabym jeszcze pokazać Panu naszą statuetkę Nagrody Żółtej Cizemki, bardzo osobliwą – otóż, proszę zobaczyć, wręczamy... prawdziwą cizemkę.

Bardzo ładna!

No to bardzo chętnie przy jakiejś miłej okazji uhonorowalibyśmy Pana egzemplarzem pamiątkowym!

Z przyjemnością!

Wspaniale i... do miłego zobaczenia zatem!

| Rozmawiała:
Agnieszka Staniszevska-Mól



OGÓLNOPOLSKI KONKURS LITERACKI

Nagroda Żółtej Cizemki

za książkę dla dzieci i młodzieży wydaną w 2022

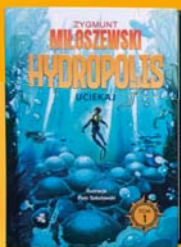


LAUREAT
VII EDYCJI

Maciej Szymanowicz *Marzenia. Fakty, mity, głupoty*

WYDAWNICTWO NASZA KSIĘGARNIA

POZOSTAŁE KSIĄŻKI
NOMINOWANE W VII EDYCJI



NAGRODĘ FUNDUJE MIASTO KRAKÓW

BIBLIOTEKA KRAKÓW • INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

„Moja, Twoja, Nasza – BIBLIOTEKA!”



Gra terenowa zorganizowana przez Filię nr 25 i 26 we współpracy z Pedagogiczną Biblioteką Wojewódzką im. Hugona Kołłątaja w Krakowie



Literacka ławeczka Elżbiety Zechenter-Splawińskiej i wykonanie pamiątkowego zdjęcia z poetką



Japoński pisarz Toshikazu Kawaguchi, autor książek *Zanim wystygnie kawa* oraz *Zanim wystygnie kawa. Opowieści z kawiarni*



Spotkanie autorskie z Toshikazu Kawaguchim w Międzynarodowym Centrum Kultury. Wydarzenie w cyklu *Biblioteka w miejscach nieoczywistych*



Akcja *Znani za ladą*. W Filii nr 40 czytelników obsługiwał Robert Piaskowski – Pełnomocnik Prezydenta Miasta Krakowa ds. Kultury



Akcja *Znani za ladą*. W Filii nr 42 czytelników obsługiwała aktorka i wokalistka Renata Przemysk

Międzynarodowy Festiwal Literatury Dziecięcej Rabka Festival 2023 – X edycja jubileuszowa

Rabka-Zdrój, 12-15 lipca 2023

Temat przewodni festiwalu brzmi „Przyszłość”. Co nam przyniesie? Realizację katastroficznych wizji? A może powinniśmy myśleć o niej z nadzieją? Razem z zaproszonymi artystami zastanowimy się, czy możemy mieć wpływ na to, w jakim kierunku zmierza świat. Mamy nadzieję, że wspólnie poszukiwania natchną optymizmem, poczuciem sprawczości i zachęcą do działania. Udział w festiwalu zapowiedzieli między innymi: Justyna Bednarek, Paweł Beręsewicz, Barbara Gawryluk, Boguś Janiszewski, Katarzyna Jackowska-Enemu, Nika Jaworowska-Duchlińska, Barbara Kosmowska, Przemek Liput, Wanda Matras-Mastalerz, Joanna Olech, Katarzyna Samosiej, Katarzyna Ryrych, Paweł Skawiński, Marcin

Szczygielski, Ryszard Tadeusiewicz i Martin Widmark.

Tematowi przyszłości poświęcona będzie także konferencja dla dorosłych, która odbędzie się 14 lipca (piątek) w budynku Teatru „Rabcio”. Tradycyjnie odbywa się ona w formule TED – zaproszeni eksperci w dwudziestominutowych wystąpieniach będą mieli za zadanie zainspirować swoimi pomysłami i przemyśleniami przybyłą publiczność. Podczas konferencji wręczymy (już po raz piąty) nagrodę „Zwyrtała” za najlepszy pomysł promujący czytanie (kandydatów można zgłaszać do 1 czerwca 2023). Więcej informacji na stronie <https://www.rabkafestival.pl>.

| Iwona Haberny



Cizemkomania w Bibliotece Kraków

Biblioteka Kraków już od siedmiu lat przyznaje Nagrodę Żółtej Cizemki dla najpiękniejszej i najwartościowszej polskiej książki adresowanej do młodego czytelnika, której fundatorem jest Miasto Kraków. Patronką nagrody jest Antonina Domańska, autorka wydanej 110 lat temu *Historii żółtej cizemki*. W tym roku przypada także 170. rocznica urodzin pisarki, dlatego przygotowaliśmy wyjątkowy projekt pt. *Cizemkomania w Bibliotece Kraków* dofinansowany ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury, którym uczymy obie rocznice. Uroczyste wręczenie Nagrody nastąpi 4 czerwca o godz. 13.30 w Sali Obrad Rady Miasta Krakowa Urzędu Miasta Krakowa. Serdecznie na nie zapraszamy. Zaplanowane spotkanie z Maciejem Szymanowiczem, autorem i ilustratorem nagrodzonej książki pt. *Marzenia. Fakty, mity, głupoty*, będzie okazją do rozmowy z autorem, a także do zdobycia autografu.

W pierwszy wakacyjny weekend, 24 i 25 czerwca, zapraszamy do ogrodu Biblioteki Głównej przy ul. Powroźniczej 2 na Dni Żółtej Cizemki. W programie: spotkania autorskie, warsztaty plastyczne, przedstawienia, głośne czytanie, miasteczko „Cizemk(o)gród”, dyskusje o literaturze i wystawy. Odwiedzają nas: Justyna Bednarek, Anna Czerwińska-Rydel, Małgorzata Dmित्रuk, Cezary Harasimowicz, Melania Kapelus, Jarosław Mikołajewski, Eliza Piotrowska, Joanna Ru-

sinek, Katarzyna Samosiej, Witold Vargas i Małgorzata Zając. Studentki pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie, reprezentujące Studenckie Koło Naukowe Animatorów Lektury APS „BUKA” poprowadzą warsztaty w „BUKOSTrefie marzeń”, w której każde dziecko spełni swoje marzenie i zostanie Królem Marzeń. Uwaga! To strefa, w której chodzisz z głową w chmurach z *Marzeniami* w rękę! Warto także skorzystać z okazji i odwiedzić stoiska wydawnictw, m.in. Wydawnictwa Literatura i Studia Koloru, które z pewnością zaskoczą przygotowaną ofertą.

Dla głodnych wiedzy i dobrej zabawy spacerowiczów przygotowaliśmy rodzinną grę terenową „Wawrzek potrzebuje pomocy!”. W wakacje spotkamy się w przestrzeni miasta. Gra oparta zostanie na biografii Antoniny Domańskiej, treści książki *Historia żółtej cizemki* i jej późniejszych adaptacjach oraz krakowskich legendach związanych z opisywanym w książce czasem historycznym. Gwarantujemy, że wykorzystując urządzenia cyfrowe umożliwiające odczytanie kodów QR i lokalizację GPS, każdy uczestnik będzie miał szansę pomóc bohaterowi. Dla wszystkich

uczestników przygotowaliśmy ciekawe gadżety, a dla zwycięzców atrakcyjne nagrody!

Dorostym animatorom kultury, a przede wszystkim nauczycielom i bibliotekarzom, proponujemy udział w ogólnopolskim konkursie „Moc inspiracji” na scenariusz zajęć edukacyjnych opartych na nominowanych do Nagrody Żółtej Cizemki i nagrodzonych w konkursie książkach. Listę nominowanych i nagrodzonych dotychczas książek znaleźć można na stronie internetowej Biblioteki Kraków. Najlepsi twórcy otrzymają nagrody finansowe, a scenariusze będą dostępne do pobrania dla wszystkich zainteresowanych. Wierzymy, że pomogą one nauczycielom i bibliotekarzom przybliżyć czytelnikom najciekawsze tytuły polskiej literatury dla dzieci i młodzieży.



| Irmína Młynarczyk



Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury.

Wyrusz w literackie podróże

Czerwiec, słońce, wakacje to dobry czas, żeby rozpocząć sezon piknikowy w ogrodzie Biblioteki Głównej przy ul. Powroźniczej 2. Zapraszamy czytelników do udziału w nowym projekcie Biblioteki Kraków pt. *Nowe podróże po literaturze* dofinansowanym ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury. W bieżącym roku wyruszymy w podróż do Włoch, Brazylii, Egiptu, ale również odkryjemy literaturę i kulturę polską.

Biblioteka Kraków zaprasza na literackie podróże po literaturze. Od czerwca do września organizowane będą tematyczne tygodnie: włoski (12–17 czerwca), polski

Jankowiczem – filozofem literatury, krytykiem i tłumaczem, slajdowisko „Pompeje i Herkulanum”, spotkanie z Anną Wasilewską, która tłumaczyła książki takich autorów jak: Italo Calvino, Umberto Eco, Alberto Moravia, Jan Potocki, Raymond Queneau. Tydzień zakończy się piknikiem, w czasie którego zaplanowano: warsztaty tańców włoskich przygotowane przez Agnieszkę Krawczyk, warsztaty teatralne komedii dell'arte prowadzone przez artystów ze Studia Dono, spotkanie z Moniką Utnik-Strugałą autorką książki *Mamma mia. Włochy dla dociekliwych*, spektakl dla dzieci pt. Pi-



Tydzień Skandynawski

(10–15 lipca), brazylijski (7–12 sierpnia) i egipski (4–9 września). W filiach bibliotecznych organizowane będą zajęcia animujące czytelnictwo, aktywizujące lokalną społeczność i prezentujące dany obszar geograficzny. Wydarzenia adresowane będą do dzieci, młodzieży, dorosłych oraz seniorów. Od poniedziałku do piątku będzie można uczestniczyć w spotkaniach z pisarzami, tłumaczami, blogerami, podróżnikami, a także w warsztatach inspirowanych daną kulturą. Każdy literacki tydzień zakończy się piknikiem. Uczestnicy poznają podstawowe zwroty w danym języku, muzykę, literaturę, historię danego regionu.

W czerwcu zapraszamy na tydzień włoski. W programie znajdują się: warsztaty dla dzieci „Mistrz Leonardo da Vinci” oraz „Ciao Italia”, spotkanie i warsztaty z Grzegorzem



Tydzień Hiszpański

nokio w wykonaniu aktorów Studia Teatralnego KRAK-ART, warsztaty języka włoskiego prowadzone przez nauczycieli ze szkoły językowej Włochoterapia, spotkanie z Bartkiem Kieżunem autorem książki *Italia do zjedzenia*. Podczas pikniku będzie można także wykonać maskę oraz wieniec laurowy, zrobić zdjęcie z Leonardem da Vinci, wymienić książki na regale bookcrossingowym, a także zapoznać się z ofertą wydawniczą Księgarni Italicus.

W czasie wydarzeń będzie można pobrać literacki bilet, na którym należy zbierać

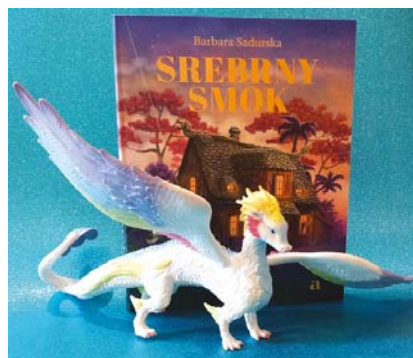
pieczątki za udział w imprezach organizowanych w ramach projektu. Najaktywniejsi, którzy wezmą udział w minimum czterech wydarzeniach, otrzymają nagrody. Dla dzieci będą to kości opowieści rozwijające wyobraźnię i słownictwo, a dla dorosłych – ekologiczne butelki (bidony) na wodę. Szczegóły dostępne na www.biblioteka.krakow.pl.

| Paulina Knapik-Lizak



Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury.



Niekończąca się opowieść

Barbara Sadurska, znana dorosłym czytelnikom dzięki nagrodzonym utworom: *Mapie* i *Czarnemu hetmanowi* (Krakowska Książka Grudnia 2022), swoją najnowszą książkę *Srebrny smok* skierowała do młodszego czytelnika. Zapewniłam jednak, że nie jest to dziecinna historyjka, lecz wielowarstwowa opowieść, która zastanowi i zachwyci czytelnika w każdym wieku. Tym bardziej, że magia opowieści snutej przez autorkę podkreślona została baśniowymi ilustracjami niezwykle utalentowanego Marcina Minora.

Zbliżają się wakacje i przed dwunastoletnią Matyldą pojawia się szansa na wyjazd do Japonii, krainy ukochanych przez nią smoków. Plany ulegają jednak zmianie i dziewczynka trafia pod opiekę tajemniczego dziadka, mieszkańca niezwyklej wyspy. Nie spodziewając się tego zupełnie, Matylda spędzi wakacje o smaku poziomkowych kremówek, przesycone zapachem farb i lakierów do renowacji jachtu, pełne dźwięków obcego języka, bliskości morza, obrazów na jawie i we śnie, zapowiadających wielką przygodę. Dzięki opowieściom przyjaciółki Saszy i dziadka pozna historię wyspy i jej mieszkańców, a także zrozumie, że niebezpieczeństwo jest naprawdę blisko.

Co grozi mieszkańcom wyspy, czy znajdą ratunek i skąd w tej historii srebrny smok, dowiecie się z lektury. Poznacie także tytuły innych opowieści, które okazały się dla autorki ważne i które chciałaby nam polecić. Pamiętajcie tylko, że wraz z końcem książki, nie kończy się opowieść. Szczerze mówiąc, ona się dopiero zaczyna!

Jest jeszcze niespodzianka dla fanów audiobooków: *Srebrnego smoka* czyta sama autorka!

| Irmina Młynarczyk

BARBARA SADURSKA

SREBRNY SMOK

Wydawnictwo Agora dla dzieci | Warszawa 2023



Dziecięce spojrzenie na świat

Książek o dysfunkcyjnych rodzinach i kobietach uwięzionych przez całe życie w określonej roli społecznej zostało wydanych już wiele, ale ta pozycja jest pod wieloma względami zupełnie wyjątkowa.

Została napisana z perspektywy dwóch postaci. Pierwsza z nich to dwunastoletnia Basia, która odnajduje w sobie zaczątki talentu plastycznego oraz zmagają się z burzliwym okresem dojrzewania. Dziewczynka pozbawiona jest wsparcia członków rodziny. Bliscy krytykują wszystkie podjęte przez nią działania oraz wytykają najmniejsze błędy (często spowodowane zwyczajną dziecięcą ciekawością). Drugą postacią opowiadającą historię jest matka Barbary. Kobieta przez lata zamknięta w rolach narzuconych jej przez społeczeństwo (matki i żony), skupiająca się podświadomie na niezdrowej rywalizacji z koleżankami z pracy. Ta zaś polega na wychowaniu dzieci tak, by można było publicznie się nimi pochwalić. Z tego powodu faworyzuje starszą córkę Kasię, zawsze ukazując ją jako wzór.

Czytelnik niemal od początku ma świadomość nadciągającej niczym burza tragedii. Basia usiłuje za wszelką cenę poprawić relację z rodziną, ale jej starania wywołują jedynie niesmak, coraz większą irytację oraz falę przemocy zarówno psychicznej, jak i fizycznej skierowanej w stronę dziewczynki.

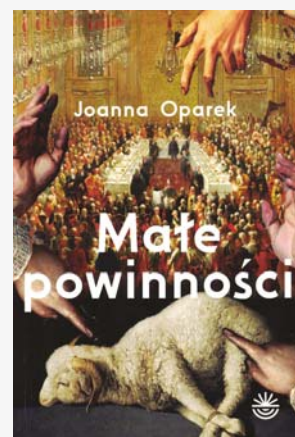
Wyrazistym podkreśleniem powagi tematu jest pozostawienie przez autorkę otwartego zakończenia, co prowokuje czytelnika do myślenia, przypominając jednocześnie, że każdy z nas jest na swój sposób wyjątkowy i posiada zupełnie inne granice odporności psychicznej. Jest to książka budząca w czytelniku wiele sprzecznych emocji, wciągająca od pierwszej strony. Pomimo trudnej treści, warto zwrócić na nią uwagę.

| Julia Niewiadomska

PETRA DVOŘÁKOVÁ

WRONY

tł. Mirosław Śmigiełski
Wydawnictwo Stara Szkoła | Rudno 2020



Laboratorium grozy

Małe powinności to ostatnia książka Joanny Oparek, krakowskiej pisarki, poetki i dramatopisarki. Składający się z trzech części poemat – *Rewia*, *Historia* i *Docho-dzenie*, przeznaczony jest raczej dla dorosłych czytelników o mocnych nerwach. Pamiętajcie Nataszę Kampusch i Elizabeth Fritzl? Nazwiska tych kobiet znał cały świat, dramat, jaki przeżyły, poruszył każdego. Natascha, uprowadzona w 1998 r. w Austrii, była przetrzymywana i gwałcona do 2006 r., Elizabeth – również Austriaczka, w 2009 r. ujawniła, że przez 24 lata więziła ją i gwałcił ojciec. A przecież to przypadki nieodosobnione. Autorka przywołuje też dwie Rosjanki z Riazania, trzy Amerykanki z Cleveland czy Polkę spod Poznania... Przedstawia prawdziwe gwiazdy / wciąż ciepłe legendy mroźnych w żyłach krew / newsów telewizyjnych (*Prezentacja*). Przywołuje też postać słynną z obrazów przemocy austriackiej pisarki, fobicznej, drastycznej, hiperrealistycznej Elfriede Jelinek, dotkniętej *Noblem*. Książka jest swoistą kroniką przemocy dokonywanej na kobietach w początkach XXI w., analizą postępowania kata i ofiary. Autorka doskonale operuje publicystycznym językiem poetyckim, nadając równocześnie utworom znamiona reporterskich obrazów. Poemat *Małe powinności* to doskonały materiał na spektakl teatralny, bo tam, gdzie sprawa się kończy, zaczyna się teatr (*Krągość*). Bezlitosny poemat Joanny Oparek obnaża okrucieństwo otaczającego nas świata, wywołuje uzasadniony strach, wzbudza wściekłość, ukazuje też bezradność wobec bestialstwa. Z czego ulepić Golema, kiedy nie ma gliny (*Nagroda*)? To nie jedyne pytanie, które stawia autorka. Kto na nie odpowie?

| Janusz M. Paluch

JOANNA OPAREK

MAŁE POWINNOŚCI

Wydawnictwo Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu | Poznań 2022

Książki są jak klucze do drzwi – otwierają dzieci na rozmowę. Gdy przekręcimy już taki klucz, pozwólmy dziecku we własnym tempie uchylać drzwi do świata emocji, relacji społecznych, doświadczenia, odkrywania oraz zrozumienia siebie i świata. Niech samo urządza tę przestrzeń rozmowy, a my i książka wspierajmy je w tym. CZYTAJCIE I ROZMAWIAJCIE!

| Redakcja



Książka do wspierania

Rozmawiajcie z dziećmi o szczęściu! Już od najmłodszych lat, od przedszkola. Wspieranie dziecka w jego indywidualnym rozwoju to również pokazywanie mu różnorodności potrzeb każdego z nas i ciągłej zmienności rzeczywistości. To również uświadamianie (co jest także kluczową rolą bajek wpierających), że nic nie wydarza się w życiu za sprawą magii. To nasze zaangażowanie, wybory, sukcesy i popełniane błędy prowadzą nas do szczęścia. Książka Ewy Eland pomoże rozpocząć taką rozmowę z najmłodszymi uczniami. Niech opowiedzą o swoich poszukiwaniach szczęścia: przywołajcie ich realne doświadczenia, wspomnienia, ulotne, ale zapamiętane chwile, by poczuły i zrozumiały znaczenie zakończenia książki „(...) Rozpoznaj je i docień, bo przecież Szczęście zaczyna się w tobie”. Porozmawiajcie też o tym, co dziś, tu i teraz jest dla was ważne. To książka obrazkowa, więc każda jej strona jest niezwykłą przestrzenią do indywidualnych dziecięcych interpretacji i tym samym do inicjowania kolejnych rozmów. W następnym numerze znajdziecie informacje o książce podejmującej temat szczęścia dla nieco starszych dzieci.

| Roksana Kociołek-Kaszyńska

Proponowany wiek odbiorcy: 5+

EVA ELAND
GDZIE ZACZYNA SIĘ SZCZĘŚCIE
tł. Zofia Raczek
Wydawnictwo Mamina | 2021

RECENZJE



Dzień Dziecka w Bullerbyn

Astrid Lindgren wydała *Dzieci z Bullerbyn* w 1947 roku. Przygody Britty, Anny i Lisy oraz Lassego, Bossego, Ollego bawią do dziś kolejne pokolenia małych czytelników. *Dzień Dziecka w Bullerbyn* to opowiadanie o tym, jak dziewczynki i chłopcy wpadli na pomysł przygotowania całego dnia zabaw dla Kerstin – malutkiej siostrzyczki Ollego. Chcieli, żeby bawiła się tak dobrze jak dzieci w Sztokholmie, dlatego zaczęli realizować nieco szalone pomysły. Posadzili ją na żrebaka, huśtali wysoko na huśtawce i, o zgrozo, spuścili z okna na linie. Wszystko zostało oczywiście oprotestowane przez Kerstin oraz ciocię Lisę, która zasugerowała, by dzieci pobawiły się w sposób bullerbyński.

Ale co to znaczy? Okazuje się, że Kerstin najlepiej bawi się w kurniku, obserwując małe prosiaczki, owieczki i cielaki. Karmienie królików, igraszki z kociakiem i czesanie lalek to zdecydowanie większa frajda niż intensywne zabawy rodem ze stolicy. Na koniec tego wyjątkowego dnia dzieci zajadają czereśnie na drzewie.

Dzieciństwo w Bullerbyn to czysta beztroska, obcowanie z naturą, błoto, kałuże i tańce do utraty tchu. Dzieci na wsi spędzają czas na świeżym powietrzu, są ubrudzone, potargane, wolne i radosne, nieskrępowane sztywnymi zasadami. To recepta na szczęśliwe dzieciństwo.

| Kinga Małczyk

ASTRID LINDGREN
DZIEŃ DZIECKA W BULLERBYN
tł. Anna Węgleńska
Wydawnictwo Zakamarki | Poznań 2016



Dla ciekawskich małych i dużych

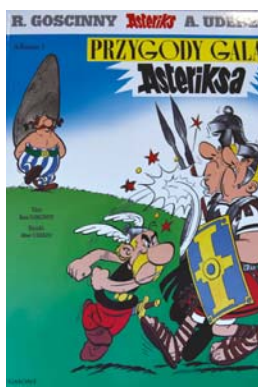
Pragnieniem każdego rodzica jest wszechstronny rozwój jego dziecka. Wspiera je wszelkimi możliwymi sposobami, posyła na różne zajęcia, warsztaty, licząc na to, że tam będzie miało najlepsze warunki do poznania i oswojenia się z otaczającym je światem i dzięki temu lepiej poradzi sobie z wyzwaniami. Czasami jednak warto poszukać innych, prostszych nieraz i naturalnych sposobów, żeby wzbudzić w dziecku ciekawość świata. Autorki (będące matkami), w oparciu o metody Marii Montessori, zachęcają do próby zaspokojenia w dziecku wrodzonej ciekawości. Nie musimy mieć do tego żadnych specjalnych sprzętów ani materiałów. Prawie wszystko, co może być potrzebne, z łatwością znajdziemy w każdym domu lub zdobędziemy niewielkim wysiłkiem, na przykład podczas spaceru. Będzie to też niepowtarzalna okazja do budowania więzi emocjonalnej, a także wsparcie i pomoc w rozwoju dziecka.

Podział rodzaju zabaw na poszczególne strefy (życie praktyczne, matematyka, na świeżym powietrzu i inne), dokładny opis każdej czynności oraz propozycje zróżnicowania umożliwiają swobodę działań i całkowite poświęcenie uwagi dziecku. Krótki opis filozofii i głównych założeń M. Montessori pomoże nabrać pewności co do słuszności swoich działań, a zwięzły opis etapów rozwoju dziecka ułatwi właściwy odbiór jego reakcji.

Książka zawiera materiały pomocnicze oraz linki do stron internetowych z bezpłatnymi materiałami do wydrukowania. Duży format z licznymi fotografiami ułatwia korzystanie z publikacji, a treść zachęca do odkrywania dziecka w dziecku oraz w nas samych.

| Greta Lemanaitė

BEATRIZ M. MUÑOZ, NITDIA AZNÁREZ
MONTESSORI. 80 ZABAW Z DZIEĆMI
tł. Daniela Helwing, Dominika Malinowska
Samo Sedno | Warszawa 2022



Po prostu Asteriks

Goscinnny był twórcą wszechstronnym, a jego wyobrażenia nie miała granic w tworzeniu bohaterów i opowieści skierowanych do młodego odbiorcy. Wśród najbardziej znanych, a dziś wręcz ikonicznych postaci, należy wymienić Mikołajka, rezolutnego chłopca, którego przygody od pokoleń bawią czytelników na całym świecie, oraz Asteriksa, dzielnego Gala, bohatera albumów komiksowych. Kolejny jubileuszowy, bo 40. album będzie miał swoją premierę jeszcze w tym roku. Goscinnny napisał scenariusze do 24 albumów, czyniąc z Gala i jego przyjaciół francuskich bohaterów narodowych. Po śmierci autora prace nad scenariuszem przejął rysownik serii Albert Uderzo, a po jego odejściu seria doczekała się udanej kontynuacji. Humor, ironia czy przerysowanie francuskich zalet, ale i wad sprawiły, że w kraju, w którym wszyscy (albo prawie wszyscy) czytają komiksy, Asteriks urósł do rangi pierwszej postaci komiksowego świata. Kolejne albumy wyczekiwane są zarówno przez młodych, jak i dorosłych z wielką niecierpliwością, a samej premierze towarzyszy olbrzymie zainteresowanie mediów. Warto choćby wspomnieć, że pierwszy francuski satelita wystrzelony w kosmos w 1965 roku nosił imię Asterix. Ta popularność nie dziwi, bo seria zawiera w sobie wszystko, co powinien zawierać dobry komiks – zabawne przygody, świetny humorystyczny rysunek oraz... bohatera, którego trudno nie lubić.

| Jan Brodowski

RENÉ GOSCINNY, ALBERT UDERZO
ASTERIKS (SERIA)
Egmont | Warszawa



Mix Tura

Mix Tura to prosta, losowa gra, w której wcielamy się w gobliny. Mamy to szczęście, że znaleźliśmy pracę, ale niestety naszym zleceniodawcą jest czarownica. A do czego jej potrzeba goblinów takich jak my? Niestety do testowania mikstur. Krótkie jest życie takiego pracownika, o krótkie.

Mechanicznie *Mix Tura* nie daje graczom zbyt wiele decyzji do podjęcia. Ot, możemy zadecydować, czy użyć antidotum, zamiast umierać, a niekiedy mamy też opcję wskazania, który inny gracz zostanie ukarany koniecznością wypicia mikstury. Poza tym tylko wyciągamy karty i wykonujemy zapisane na nich polecenia. Ale jest tu jeden haczyk – mianowicie zaklęcia. O ile większość kart precyzuje, kto musi przetestować substancje, o tyle zaklęcia dodają do gry dodatkowe zasady – jednak tylko do czasu, aż ktoś je złamie. Cóż to więc może być? Choćby zakazy – dotykania kart kciukiem czy wypowiedzania słowa „nie”. Są także takie polecenia: *mówiąc, zmieniaj każde „s” na „sz” lub używaj tylko zdrobnień wszelkich rzeczowników*. To rzecz jasna nie wszystkie opcje!

Gdyby nie zaklęcia, gra byłaby niezbyt ciekawa. Jednak ich obecność znacząco urozmaica rozgrywkę i wprowadza humor. Dzięki temu partia *Mix Tury* to dobra zabawa bez względu na wiek biorących w niej udział. W kategorii imprezowej pozycja ta sprawdza się naprawdę dobrze i na pewno jeszcze nie raz zagości na stole podczas spotkań naszego klubu.

| Marcin Kłak
Stowarzyszenie Krakowska
Sieć Fantastyki

JOSÉ MANUEL FERNÁNDEZ, ANA MARCO
MIX TURA
tł. Magdalena Sikorska
4–10 osób, 15 minut, od 8 lat
Muduko

Drodzy Czytelnicy! Ależ się cieszymy, że ślicie nam swoje recenzje! Teraz czas na kolejną! Pamiętaj, Ty też możesz być naszym recenzentem – wyślij nam swoją literacką opinię! Możesz ją przestać mailowo (recenzje@biblioteka.krakow.pl); więcej informacji znajdziesz na stronie Biblioteki Kraków. Jaki jest plan? Co miesiąc chcemy czytać Wasze recenzje! Wybieramy najlepsze, które publikujemy i nagradzamy! Do czytania!

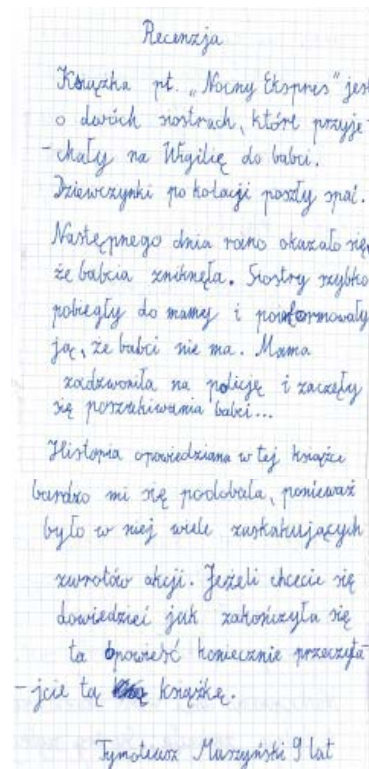
| Redakcja

Recenzja Czytelnika

Książka pt. *Nocny ekspres* opowiada o dwóch siostrach, które przyjechały na Wigilię do babci. Dziewczynki po kolacji poszły spać. Następnego dnia rano okazało się, że babcia zniknęła. Siostry szybko pobiegły do mamy i poinformowały ją, że babci nie ma. Mama zadzwoniła na policję i zaczęły się poszukiwania babci... Historia opowiedziana w tej książce bardzo mi się podobała, ponieważ było w niej wiele zaskakujących zwrotów akcji. Jeżeli chcecie się dowiedzieć, jak zakończyła się ta opowieść, koniecznie przeczytajcie tę książkę.

| Tymoteusz Muszyński

Recenzja napisana odręcznie przez 9-letniego czytelnika Biblioteki Kraków.



KARIN ERLANDSSON, PETER BERGTING
**NOCNY EKSPRES. OPowieść w DWU-
DZIESTU CZTERECH ROZDZIAŁACH**
tł. Anna Czernow
Wydawnictwo Dwukropek | Warszawa 2021

„Na początku był papier, czysty, śnieżnobiały Potem zjawił się Pisarz z piórem doskonałym...”

– tak zaczyna się wiersz dla dzieci pt. *Słowa* Marcina Brykczyńskiego, poety, pisarza i tłumacza książek



Marcin Brykczyński urodził się w 1946 r. Z wykształcenia jest ekonomistą. Przez kilkanaście lat związany był ze sztuką ludową. Pracował jako asystent niemieckiego dziennikarza i kolekcjonera Ludwiga Zimmerera. Znaczącą rolę w życiu zawodowym Brykczyńskiego odegrała reklama. Przez kilkanaście lat pracował jako copywriter w dużych agencjach reklamowych, m.in.: Lin-

tas, Leo Burnett, Ogilvy. Pisał teksty i hasła promocyjne, do najbardziej znanych należą: „Z Kasią ci się upieczę” (margaryna), „Cały ten smak” (popularny napój), „Raz a dobrze” (proszek do prania). Tworzył również scenariusze reklam telewizyjnych i radiowych. Obecnie działa jako freelancer. Marcin Brykczyński przetłumaczył kilkanaście książek, głównie z języka niemieckiego i an-

gielskiego. Od dziecka pisze różne historie, o czym wspomina w wywiadzie z Dorotą Gacek dla Polskiego Radia: „Ja nigdy z życiem specjalnie się nie lubiłem jako dziecko, chowałem się za szafę albo włożyłem pod łóżko i wymyślałem niesamowite historie, których nikt później nie miał czasu słuchać. Dlatego w którymś momencie nie miałem wyjścia – musiałem zacząć pisać”. Spod jego pióra wyszło około czterdziestu książek dla dzieci, w tym: *Czarno na białym* (1988), *Pije Kuba...* (1995), *Kodeks rycerski młodych* (1999), *Ni pies, ni wydra* (2000, 2005, 2012), *Jak się nie bać ortografii?* (2000, 2009, 2014), *Olaboga, lewa noga!* (2003), *Powtórka z wiejskiego podwórka* (2003), *Jedna chwilka uczuć kilka* (2003), *Skąd się biorą dzieci* (2004, 2012), *Różowy Prosiaczek* (2006), *Czarno na białym i biało na czarnym* (2007, 2019), *12 kolorów* (2009, 2014), *Alfabestia* (2009), *Trzy psy przyszły* (2010), *Liczydełko* (2010, 2020), *Co się kryje w sercu na dzień?* (2010), *W każdym z nas są drzwi do nieba* (2011), *Z deszczu pod rynnę* (2012), *Osiem podziękowań* (2012), *Czary – nieco szerszy wybór wierszy* (2014), *12 miesięcy* (2015), *KOT ty jesteś?* (2016), *Jak się nie bać gramatyki* (2017), *Smok, księżniczka i stary kałamarz* (2017), *Co nam w duszy śpiewa* (2018), *Jedzie pociąg* (2020), *Gdzie się zwierzę spać wybierze* (2022), *Słowo na nowo* (2022), *Przytul się, maluszk* (2022) oraz 10 z serii *Opowiem ci, mamo* i wiele innych.

Marcin Brykczyński jest laureatem licznych nagród, w tym Polskiego Towarzystwa Wydawców Książek, Polskiej Sekcji IBBY oraz Fundacji Świat Dziecka. Znakiem rozpoznawczym jego twórczości dla najmłodszych są błyskotliwe słowa i oryginalne poczucie humoru. Nie boi się poruszać trudnych tematów. Jego twórczość ma charakter edukacyjny. Cechuje go również optymistyczne spojrzenie na świat. Bez wątpienia, gdy Marcin Brykczyński napisze słowa „piórem doskonałym”, młody czytelnik odbędzie podróż w kreatywny świat, pełen nowych myśli i uczuć.

*Las jest zwykle domem sowy,
tu odbywa często łowy.
Widzi w nocy, świetnie słyszy
I bez szmeru lata w ciszy.*

M. Brykczyński: *Gdzie się zwierzę spać wybierze?*,
Literatura 2022

6

*Sześć kucharek w kuchni
miesza w sześciu garach,
sześciu gości karmić
każda z nich się stara.
Sześć kucharek w kuchni
rozbolała głowa,
Jak sześć jajek naraz
mają ugotować?*

M. Brykczyński: *Liczydełko*,
Literatura 2010

| Ludmiła Guzowska

Czerwiec

Pan czerwiec wcześniej się budzi
i dzień ma najdłuższy w roku.
Pan czerwiec bardzo się trudzi
od świtu aż do zmroku.

Musi zadbać o groszki i róże,
w jego rękach wszystko rozkwita,
wszystko pędem pnie się ku górze,
by więcej światła schwytać.

W każdym gnieździe kwilą pisklęta,
w słońcu miga tysiąc motyli.
Tyle rzeczy trzeba pamiętać,
że pan czerwiec czasem się myli.

Siąda sobie na leśnej polanie,
drzewa stroi w zieleń bogatą
i choć rano jadł z wiosną śniadanie,
na kolację zaprasza go lato.

M. Brykczyński, 12 miesięcy,
Literatura 2015

Kruk w kąpielu

By wyglądać nienagannie,
Kruk się kąpał w białej wannie.
Każde piórko wciągnął od nowa
Drapał, pieścił i szcزتkował,
I namydłał białym mydłem
Jedno skrzydło drugim skrzydłem.
A że było mu wygodnie,
Kąpał się tak dwa tygodnie.
„Tak nie można, dość tej draki!” –
Narzekały inne ptaki,
Aż krzyknęły zgodnym chórem:
„Trzeba w wannie zrobić dziurę!”
Kruk zaś na to z pianą w dziobie,
Mówi do nich: „Lećcie sobie.
Nie czas na suszenie głowy,
Kiedy jestem niegotowy.
Więc niech więcej nikt nie kracze,
Będzie tak, a nie inaczej!
Jeśli tylko starczy wody,
Wyjdę pewnie koło środy
I opiszę do niedzieli,
Jak przyjemnie jest w kąpielu,
A gdy rzecz się wyda drukiem,
Będę odtąd białym krukami!”

M. Brykczyński, Czarno na białym
i biało na czarnym, Znak 2007

Ni pies, ni wydra

Raz polną drogą w stronę Świdra
Szło sobie Coś, ni pies, ni wydra,
I nieustannie, bez przyczyny,
Robiło dziwne, małe miny.
Koń by się uśmieł, mówiąc szczerze,
Widząc to bardzo dziwne zwierzę,
Lecz nagle strach ogarnął ludzi:
A nuż w tym Czymś się lew obudzi?
Kto wie, co zrobi ta istota,
Jeśli się jej popędzi kota.
Może wrywa w złości drzewa
I krokodyle czy wylewa
Lub się zachowa stwór nieznanym
Tak, jak słoń w składzie porcelany.
A stwór wciągnął z oślim sędzią uporem,
By uprać w Świdrze coś wieczorem
I tam wydało się przy praniu,
Że to był szczywany lis w przebraniu.

M. Brykczyński, Ni pies, ni wydra,
czyli o wyrażeniach, które pokazują język,
Literatura 2012

Świat zabawy i zabawek

Czy można sobie wyobrazić świat bez zabawy i zabawek? Raczej nie. Niemiecki pedagog Friedrich Froebel, uznawany za twórcę pierwszej teorii zabaw, twierdził, że zabawa to forma najwyższego stopnia rozwoju dziecka. Właśnie bawiąc się, wyraża ono swoje wnętrze i przeżycia.

Aby jednak zabawa sprawiała przyjemność, trzeba mieć zabawki. Archeolodzy odkryli najstarsze zabawki dzięki zwyczajowi wkładania ich do grobu zmarłego dziecka. Znalaziono gliniane grzechotki, łyżeczki, wiaderka. Zabawką, której popularność trwa nieprzerwanie od czasów egipskich faraonów aż do dzisiaj, jest bąk zwany także frygą czy wartołką. Stare przekazy o grach i zabawach dziecięcych znajdujemy też w *Kronice Polskiej* Wincentego Kadłubka. Tematykę zabaw poruszali również Jan Kochanowski, Łukasz Górnicki czy Mikołaj Rej.

To już odległe czasy. Zobaczmy, jak bawiły się dzieci i młodzież na przełomie XIX i XX wieku. Na wsiach trudniej im było wygo-

spodarować czas na zabawę. Musiały przede wszystkim pomóc rodzicom w gospodarstwie i zaopiekować się młodszym rodzeństwem. W wolnych chwilach bawiły się w chowanego, ganianego, budowały pagórki i wężowoz, po deszczu robiły tany. O zabawki było trudno. Większości rodziców nie było na nie stać. Mimo to dzieci świetnie sobie radziły – tworzyły „zabawki naturalne”. Materiału miały sporo: kamyczki, szyszki, liście, piórka, kawałki drewna, gałganki. Powstawały z nich laleczki, zwierzątka, a co zdolniejsi strugały koniki, gwizdki, wozy, grzechotki.

W dworach ziemiańskich i w mieszczańskich domach dzieci nie musiały ciężko pracować. We dworze miały sporo atrakcji, zwłaszcza latem. Zbijano dla nich domki na drzewie, urządzano specjalne place zabaw, stawiano huśtawki. Dzieci chętnie grały w krokieta, później zastąpił go tenis. Jesienią i zimą częściej spędzały czas w domu. Miały tam do dyspozycji lalki z porcelanowymi główkami, koniki na biegunach, drewniane klocki, bębniaki, samochodziki. Dostawały także książki. Młodzi czytelnicy zachwycały się na przełomie XIX i XX wieku twórczością Juliusza Verne'a, który wprowadził ich w świat fantasy, niezwy-



kłymi *Podróżami Guliwera*. Dużym zainteresowaniem wśród starszej młodzieży cieszyły się powieści historyczne Henryka Sienkiewicza i Józefa Ignacego Kraszewskiego.

Dzisiaj, w dobie gier komputerowych i plastikowych zabawek, z tęsknotą spoglądamy na drewniane domki dla lalek, kolorowe bąki czy zabawki nakręcane kluczykiem. Może warto cofnąć się w czasie i zajrzeć do jakiegoś skansenu lub Muzeum Etnograficznego w Krakowie, aby nacieszyć oczy tymi cudami?

| Ewa Strach

Krakowskie kalendarium literackie

7 VI
1873

W Częstochowie urodził się **Wacław Tokarz** (zm. 3.05.1937 w Warszawie) – historyk, dydaktyk. Studiował historię i literaturoznawstwo oraz fizykę i chemię na Uniwersytecie Jagiellońskim. Został profesorem macierzystej uczelni, gdzie objął kierownictwo Katedry Historii Austrii, a następnie Katedry Historii Powszechnej. W 1920 r. przeniósł się do Warszawy. Jest autorem ponad 260 prac, m.in. *Kraków w początkach powstania styczniowego*, *Komisja Edukacyjna i Uniwersytet Jagielloński*, *Wojna polsko-rosyjska 1830 i 1831*.

7 VI
1953

W Gliwicach urodził się **Krzysztof Senajko** (zm. 19.05.2008 w Görlitz) – poeta, krytyk literacki, publicysta, dziennikarz. Był absolwentem socjologii Uniwersytetu Jagiellońskiego i jako twórca był związany głównie z Krakowem. Publikował m.in. w „Tygodniku Powszechnym”, „Życiu Literackim”, „Studencie” i „Gazecie Krakowskiej”. Pełnił funkcję wiceprezesa Koła Młodych Związku Literatów Polskich w Krakowie. Zdążył wydać tylko jeden tom wierszy pt. *Najbliższe, obce*. Pracę nad drugim tomem przerwała śmierć poety.

12 VI
1983

We Wrocławiu zmarł **Władysław Bodnicki** (ur. 7.04.1910 w Krakowie) – pisarz, absolwent filologii polskiej na Uniwersytecie Jagiellońskim. Był redaktorem miesięcznika literacko-artystycznego „Nad Wyrz” wydawanego przez Koło Polonistów Uniwersytetu Jagiellońskiego, a także sekretarzem oddziału krakowskiego Związku Literatów Polskich. Opublikował m.in. cykl biograficzny o Matejce pt. *Pustelnia pod Trzema Pyskami* oraz cykl biograficzny o Wyspiańskim pt. *Z rodu Tytanów*. Jest ponadto autorem powieści *Syn Popiela* oraz wspomnień pt. *Muzy na Krupniczej*.



13 VI
2013

Zmarł **Tadeusz Zbigniew Dworak** (ur. 14.10.1942 w Posądku, Proszowic) – astronom, fizyk, pisarz, tłumacz. Pracował w Obserwatorium Astronomicznym Uniwersytetu Jagiellońskiego, w Zakładzie Meteorologii Kosmicznej, a następnie w Instytucie Kształtowania i Ochrony Środowiska Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie, gdzie zajmował się fizyką atmosfery. Jest autorem kilku książek popularnonaukowych: *Świat planet*, *Astrologia, astronomia, astrofizyka*, *Z astronomią za pan brata*, *Wszechświat i ewolucja*, *Milczenie wszechświata*. Opublikował także zbiór opowiadań science fiction pt. *Jana Ciągwy władza nad materią*. Został pochowany na Cmentarzu Batowickim.

20 VI
1923

W Brzesku urodził się **Jerzy Nowak** (zm. 26.03.2013 w Warszawie) – aktor teatralny i filmowy, pedagog. Był aktorem krakowskiego Starego Teatru, gdzie pracował również jako wykładowca. W filmach najczęściej był obsadzany w rolach drugoplanowych postaci charakterystycznych. Jego biografia, napisana wspólnie z żoną pt. *Książka o miłości*, została uhonorowana nagrodą Krakowska Książka Lutego 2010. Aktor został pochowany na Cmentarzu Rakowickim w Alei Zasłużonych.

27 VI
1933

W Stanisławowie urodziła się **Bożena Wyrozumska** (zm. 22.08.2022 w Krakowie) – historyk, mediewistka, profesor w Instytucie Historii Uniwersytetu Jagiellońskiego. Zajmowała się wydawaniem średniowiecznych źródeł historycznych oraz badaniem dziejów średniowiecznego Krakowa. Wydała i opracowała m.in. materiały źródłowe pod wspólnym tytułem *Ormianie w średniowiecznym Krakowie*. W 2018 r. ukazała się antologia jej prac pt. *Fontes: prace wybrane z dziejów średniowiecza i nauk pomocniczych historii*.

29 VI
1943

W Warszawie urodziła się **Maria Bujańska** (zm. 5.09.1999 w Krakowie) – pisarka, poetka, pianistka. Od wczesnego dzieciństwa mieszkała w Krakowie. Przez pierwsze lata aktywności prowadziła głównie działalność muzyczną (jako pianistka i pedagog), by z czasem połączyć ją z twórczością literacką. Opublikowała tomy poezji: *Muzeum zatrzymanego ruchu*, *Biała plama*, *Ciała astralne*, a także zbiory opowiadań: *Paprochy*, *Pelzając*, *Teatr lalek* oraz krótką powieść *Kleszcze*. Została pochowana na nowym cmentarzu żydowskim przy ulicy Miodowej w Krakowie.

| opracowanie: Małgorzata Kosmala

Nie prześpijmy Nocy Teatrów!



Czerwiec w kulturze Krakowa zawsze jest bardzo intensywny! Choćby Parada Smoków czy Wianki... Skupmy się jednak na Nocy Teatrów. To już 17 czerwca! Oferta ograniczona jest pojemnością sal teatralnych. Zatem kto chciałby zobaczyć spektakle *Strasznie śmieszne na podstawie Okropne smutne* w Narodowym Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej, *Smok* i *Pani Bovary* w Teatrze im. Juliusza Słowackiego, *Zimne ognie*, *Pani Pylńska* i *sekret Chopina* czy *Pitaval*, *historie kryminalne Krakowa w piosenkach* w Teatrze Bagatela, *Noc komiwojżera* albo *Ballady i romanse*. *Horror School Musical* w Teatrze Ludowym, *Uczycie nas jak suknie się podnosi* i *Arkadia* w Teatrze KTO czy dla dzieci *Detektyw Pozytywka*, dla dorosłych *Balladyna* i recital Alony Szostak *Lustra* w Teatrze Groteska, a w Krakowskim Teatrze Scena STU *Labirynt*, musi w odpowiednim momencie rozpocząć polowanie na wejściówki. Teatry nieinstytucjonalne przygotowały ofertę 50. interesują-

cych spektakli rozsianych po całym Krakowie! Nie tylko w salach, ale i w plenerze, choćby Teatr Migro przed Synagogą na ul. Szerokiej czy Teatr Jednej Miny i Teatr Ognia Los Fuegos na Rynku Podgórskim. Byłe pogoda dopisała! Oczywiście wiele propozycji teatrów nieinstytucjonalnych zamkniętych jest też w salach. Zatem nie wszystkim uda się wejść na spektakle do Teatru Nowego Proxima czy Teatru Loch Camelot albo do Staromiejskiego Centrum Kultury. Dokładny program Nocy Teatrów i informacje, gdzie można otrzymać wejściówki, zamieszczony będzie na stronie internetowej www.krakowskienocce.pl, a może i w drukowanych programach – choć dzisiaj oszczędności połączone z wrażliwością ekologiczną mogą pozbawić nas programów w wersji papierowej, oferując w zamian kod QR. No cóż – zdaje się, jesteśmy nowoczesnym, cyfrowym, społeczeństwem... Zatem kto żyw – do teatru!

| Janusz M. Paluch
| Zdjęcia: Robert Siwek

FISZKI (089.3)

Dziecko też człowiek

Dziecko też człowiek – to dość prostackie stwierdzenie, ale nie było oczywiste choćby przed stu laty. Albo było, lecz nie o podmiotowość i godność osoby ludzkiej w nim chodziło, tylko o poddanie ogólnym prawom bezlitosnej epoki industrialnej. Dziś zaś dzieci rzekomo zakłócają rzekomo właściwy stan rzekomo publicznych lokali i miejsc. Chwila refleksji nad ideą *child-free zone* powinna nam przypomnieć znaczenia słów nietolerancja i wykluczenie.

Humanistycznego przetomu w traktowaniu dzieci dokonywano nie raz. Na przykład *Treny*. Dziwiono się Kochanowskiemu, że swe pióro poświęcił tematowi tak błahe-

mu i powszedniemu jak śmierć córki. Rozum i doświadczenie mówiły, że osiągnięcie wieku dojrzałego nie jest pewne i powszechne.

Edukacja metaforycznie, ale i fizycznie różeczką naginała młodych ludzi do zasad, które mieli odtwarzać w swoim dorosłym życiu. Erazm Gliczner Skrzetuski w *Księżkach o wychowaniu dzieci* (Kraków 1558) napisał: *W czym się nałoży dziecię z młodu, w tym zatwardnieje zawsze*. I nie z tego bynajmniej powodu twórczość jego trafiła na indeks ksiąg zakazanych.

Nasza literatura wieku XIX przedstawiała raczej tragiczny los dzieci biednych i wiejskich, także utalentowanych, jak Janko Mu-

zykant i inni bohaterowie smutnych lektur szkolnych.

Doktor Korczak głoszący: *Nie ma dzieci – są ludzie, ale o innej skali pojęć, innym zasobie doświadczenia, innych popędach, innej grze uczuć*, mimo heroizmu nie przestał być traktowany jako dziwak, a los Króla Macjusia służy do plenięcia konformizmu.

O nie, w takim razie za bohatera pozytywnego należy uznać Koszmarne Karolka. Lepiej, gdy literatura wyzwała, niż przydusza dydaktycznym smrodkiem.

| Artur Czesak



Polskie Ateny

Puławy kojarzone są przede wszystkim z kompleksem pałacowo-parkowym, siedzibą rodu Czartoryskich, ośrodkiem życia kulturalnego i politycznego przełomu XIX i XX w. oraz pierwszym na ziemiach polskich muzeum – dziełem księżnej Izabeli z Flemingów Czartoryskiej.

Posadowiona na skraju nadwiślańskiej skarpy puławska rezydencja składa się z dwupiętrowego pałacu, którego boczne, niższe skrzydła zamykają reprezentacyjny dziedziniec. Wnętrza mieszczą niewielkie, lecz nad wyraz interesujące muzeum. Budowla otoczona jest romantycznym parkiem krajobrazowym, na którego terenie znajdują się obiekty architektury parkowej, w tym dwa najważniejsze, zaprojektowane przez Ch.P. Aignera, pawilony przeznaczone na muzea. Mowa o Świątyni Sybilli – eksponowano w niej skarby narodowe, i o Domu Gotyckim, wybudowanym dla przechowywania pamiątek zagranicznych. Wśród tych ostatnich znalazły się takie dzieła jak: *Dama z łasiczką* Leonarda da Vinci, *Krajobraz z miłosiernym Samarytanie* Rembrandta i zaginiony w 1945 r. *Portret młodzieńca* Rafaela. Koniec świetności Puław przypada na lata tuż po powstaniu listo-

padowym. W następstwie politycznego zaangażowania księcia Adama Czartoryskiego w powstanie dobra zostały skonfiskowane, Puławy przemianowane na Nową Aleksandrię, a pałac przebudowany na potrzeby Aleksandryjskiego Instytutu Wychowania Panien, następnie Instytutu Politechnicznego i Rolniczo-Leśnego, by ostatecznie w latach 50. XX w. stać się siedzibą Instytutu Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa. Zanim jednak to nastąpiło, tuż po upadku powstania listopadowego zbiory i archiwalia ukryto, a następnie ewakuowano w pierw do Krasiczyna i Sienawy, następnie do paryskiej siedziby Czartoryskich – Hotelu Lambert i wreszcie do Krakowa. Ich późniejsze losy, opisywane szczegółowo przy okazji nabycia przez państwo polskie kolekcji Czartoryskich, znane są szerokiemu gronu zainteresowanych.



Świątynia Sybilli



Pałac Czartoryskich w Puławach

Po zapoznaniu się z historią tego miejsca nasuwa się refleksja, że chyba do żadnego innego miejsca w Polsce nie pasuje tak dobrze chińskie przekleństwo „obyś żył w ciekawych czasach”. I niech ta przekorna sentencja będzie zachętą do odwiedzenia puławskich włości.

**| Tekst: Anna Grychowska
| Zdjęcia: Michał Grychowski**

WYSTAWY

Zaczarowany Kraków

W tajemniczym ogrodzie, w towarzystwie wiewiórek i dzięciołów, na terenie starego Bieżanowa znajduje się prywatna Galeria „Dziewięć Aniołów” przy ul. Bocznica 9A – wiecie już, skąd ta nazwa... Tutaj tworzy i przyjmuje artystka Łucja Kłańska-Kanarek, malarka Krakowa i aniołów, absolwentka Wychowania Plastycznego Akademii Pedagogicznej w Krakowie. Tworzy prace w cyklach:



Zaczarowany Kraków, Krakowskie Anioły, Anioły ogrodu, Pejzaż polski, Dobre wróżki. Ulubione techniki malarki to gwasze, oleje, akwarele, dawniej także pastele. Obrazy wibrują kolorami i fantastycznymi postaciami, niosą w sobie afirmację życia tak jak ich pełna radości i optymizmu twórczyni. Niewątpliwie jest kolorystką, a co ciekawe, jej dzieła wychodzą z ram... Już od ponad dwudziestu lat przenosi wybrane elementy obrazu na ramy lub na passe-partout, co dodaje im lekkości, baśniowości i walorów estetycznych. Łucja Kłańska-Kanarek jest rodowitą krakowianką od wielu pokoleń, Kraków ją fascynuje i inspiruje, jest jej najukochańszym i najpiękniejszym miejscem na Ziemi i patrzy na niego zakochanymi oczyma. Jej dzieła są dekoracyjne i zdobią mieszkania w wielu miastach w Polsce i na świecie. Najwięcej znajduje się w Wietnamie i USA, a w Japonii największą popularnością cieszą się pejzaże z polską wierzbą płaczącą. Obrazy są ekspresyjne, dynamiczne, energetyczne, ilustracyjne i z anegdotą. Często jest



to nocny Kraków z rozgwieżdżonym niebem, księżycem, kotami. Lubi też malować kwiaty, ptaki, wiewiórki i motyle. Częstymi motywami malarskimi są znane postacie legendarne i baśniowe, jak Lajkonik, Stańczyk, Pan Twardowski, wspomniane wróżki i anioły. Na obrazach artystki pojawia się także twórca Piwnicy pod Baranami Piotr Skrzynecki. Łucja jest niezwykle płodną malarką – namalowała już kilka tysięcy obrazów. W urokliwej galerii można nabyć reprodukcje, kartki i magnesy. Każdy może wejść w ten zaczarowany świat...

| Barbara Zajązkowska

Pociąg do literatury?

Tej wiosny w Filii nr 20 zaprezentowano niedużą część prywatnej kolekcji modeli statków, pociągów i samolotów. Rozmawiamy z Wiktorem Adamskim (13 lat), wiernym czytelnikiem Filii nr 20, młodym kolekcjonerem i inicjatorem wystawy, który opowiedział o swojej wielkiej pasji – środkach transportu.

Zacznijmy od początku. Od czego się zaczęło?

W.A.: Kiedy byłem mały, może miałem ze 4 latka, zobaczyłem fragmenty filmu *Titanic* i od razu spodobały mi się kształty tego statku, jego architektura i wielkość. Od tego momentu to były moje ulubione środki transportu, zwłaszcza statki produkcji brytyjskiej z początku XX wieku. Pamiętam też, że kilka lat później, kiedy wiedziałem na ich temat już całkiem sporo, zdruzżyły mi się i wtedy spodobały mi się samoloty. Teraz często używam symulatorów lotu online, mimo że najbardziej podobają mi się modele z lat 1950–1990, a nie te dzisiejsze.

Naprawdę? Co Cię w nich fascynuje?

Chyba to, że były bardziej wymagające w obsłudze, było w nich więcej mechaniki niż teraz, więcej techniki, a mniej komputerów.

Kiedy w takim razie pojawiły się pociągi?

Myślę, że jakoś przed samolotami. Pamiętam oglądanie filmu dokumentalnego o pociągu „Latający Szkot” i to, jak mnie zaciękawiał. Teraz moimi ulubionymi pociągami są też te brytyjskie, bo są bardzo różnorodne, np. dla mnie niemieckie pociągi w większości wyglądają i działają tak samo, tylko kolorami się od siebie różnią, a w Wielkiej Brytanii jest dużo fabryk i wzorów, więc jest ciekawiej.

W Twoich zbiorach znajdują się modele statków, pociągów i samolotów. Czy one wszystkie interesują Cię w równym stopniu?

Nie, teraz w takiej kolejności: liniowce – modele kolejowe – samoloty.

Masz ulubieńców?

Jasne! Statek: RMS Queen Mary i RMS Queen Elizabeth, a pociąg: niebieski parowóz kompanii Baltimore & Ohio.

Już na pierwszy rzut oka widać, że masz ogromną wiedzę z zakresu transportu, skąd ją czerpiesz?

Głównie z Internetu i książek.

Czy biblioteka to dla Ciebie ważne źródło?

Tak! Jest tu bardzo dużo starych wydań, o które ciężko w formie pliku, ale też w Internecie nie ma wszystkiego!

Wow! To nie coś, co często można usłyszeć od osób w Twoim wieku! Czytasz tylko po polsku?

Nie, znam już język angielski wystarczająco dobrze, żeby czytać książki i strony internetowe po angielsku.

Gratuluję! W ten sposób pieciesz dwie pieczenie przy jednym ogniu: trochę nauki i trochę pasji! Jak sam powiedziałeś, dużo czytasz, nazwałbyś siebie mołem książkowym?

Nie... Lubię czasem poczytać kryminały Agathy Christie, ale żaden ze mnie mól. Chyba, że coś o statkach albo pociągach... wtedy ciężko się oderwać.

Wspomniałeś właśnie o kryminałach, po jakie jeszcze gatunki sięgasz najchętniej?

Przygodówki! Coś technicznego... i komiksy! Niedawno wypożyczyłem kilka komiksów z historiami Agathy Christie i były super, ale może dla trochę starszych dzieci.

Uprzedziłeś mnie! Sama chciałam poprosić Cię o polecenie kilku książek, ale zanim do tego przejdziemy, mam ostatnie pyta-



nie: mówi się, że ktoś ma do czegoś pociąg, np. do literatury. To oczywiście gra słów, ale czy u Ciebie to też jest pociąg czy jakiś inny pojazd? Tramwaj? A może prom?

Zdecydowanie liniowiec brytyjski z lat 30.! Queen Mary!

| Rozmawiała: **Amelia Stoga**

Książkowe polecanki Wiktora:

- *Złodziej w Sokole Górskim* M.G. Leonard, S. Sedgman
- *Nocny ekspres, opowieść kryminalna w 24 rozdziałach*, tom 1 i 2 K. Erlandson
- *Magiczny ekspres*, tom 1 i 2 A. Sturm
- *Sekrety polskich kolei* R. Czejarek
- *W 80 dni dookoła świata* J. Verne
- *20 000 mil podmorskiej żeglugi* J. Verne
- *Awiatorzy: podniebne przygody polskich lotniczek i lotników* A. Litwinek
- *Asy światowego lotnictwa myśliwskiego 1914–2000* M. Spick

Kalendarium wydarzeń kulturalno-edukacyjnych



wydarzenia dla dzieci



wydarzenia w Klubie Dziennikarzy „Pod Gruszką”

DZIECI MALOWANE

1–30 czerwca w godzinach otwarcia biblioteki



Biblioteka Główna, Informatorium, ul. Powroźnicza 2, tel. 797 024 025

Wystawa talerzy z wizerunkami dzieci autorstwa Danuty Muszyńskiej-Zamorskiej. Kolekcja Joli Wierchowskiej-Kozaczki.

WYJRZYJ PRZEZ OKNO – WYSTAWA PRAC ANNY CHŁOPIK

1–30 czerwca w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 16, ul. W. Eljasza-Radzikowskiego 29, tel. 797 301 005

Wystawa prac Anny Chłopik, artystki należącej do Bronowickiego Stowarzyszenia Przyjaciół Sztuk Wszelkich im. Włodzimierza Tetmajera w Krakowie. Malarstwo i ceramika to jej pasja. Na wystawie prezentowane będą głównie prace wykonane techniką olejną oraz akwarelową, a zainspirowane Azorami – dzielnicą, w której mieszka malarzka.

ZABAWA KOLORAMI

1–30 czerwca w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 20, ul. Opolska 37, tel. 797 301 027

Wystawa obrazów Beaty Tomany i Jadwigi Grzymały. Artystki, prywatnie siostry, malują od niedawna, współpracując z Bronowickim Stowarzyszeniem Przyjaciół Sztuk Wszelkich im. Włodzimierza Tetmajera w Krakowie. W poszukiwaniu malarskiej przestrzeni koncentrują się na emocjach i kolorze.

SZTUKA RZECZYWISTA – WYSTAWA PRAC JANA PIASKOWSKIEGO

1–30 czerwca w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 21, Czytelnia Naukowa, ul. Królewska 59, tel. 797 301 022

Jan Piaskowski maluje i rysuje od najmłodszych lat. W swoich pracach zwraca szczególną uwagę na grę światła i wydobywanie głębi.

SIEDEM BAŻANTÓW IDZIE SPAĆ, CZYLI GALERIA JEDNEGO OBRAZU

1–30 czerwca w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 21, Wypożyczalnia dla dorosłych, ul. Królewska 59, tel. 797 301 021

Prezentacja obrazu Bogusława Urbanowicza – absolwenta Wydziału Form Przemysłowych Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie.

ANIÓŁ NA CZERWIEC – WYSTAWA PRAC JACKA OŻOGA

1–30 czerwca w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 21, Wypożyczalnia dla dorosłych, ul. Królewska 59, tel. 797 301 021

Wystawa w cyklu *Rok z Aniołami Jacka Ożoga*. Autor jest grafikiem, malarzem i rzeźbiarzem. Tworzy instalacje, płaskorzeźby, reliefy i kartki świąteczne. Jest uczniem i wieloletnim współpracownikiem prof. Witolda Chomicza. Prowadzi grupę malarską „Otwarta Pracownia Malarzka”.

NATALIIA SYNYSZYNA – OBRAZY

1–30 czerwca w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 21, Wypożyczalnia dla dorosłych, ul. Królewska 59, tel. 797 301 021

Wystawa prac ukraińskiej artystki.

VINTAGE – WYSTAWA OBRAZÓW KRZYSZTOFA KRAWCZYKA

1–30 czerwca w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 27, ul. Królowej Jadwigi 37b, tel. 797 301 016

Vankukuś (Krzysztof Krawczyk) to krakowski rysownik i satyryk, autor ilustracji do książek, poeta oraz muzyk. Po raz pierwszy swoje rysunki opublikował w prasie w 1993 roku. Prezentowana wystawa zorganizowana została z okazji 30-lecia działalności rysunkowo-satyrycznej autora.

MODERNIZM PO KRAKOWSKU CZ. 1 – WYSTAWA FOTOGRAFII RED. JACKA BALCEWICZA

1–30 czerwca w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 40, ul. Łużycka 55, tel. 797 024 017

Prezentacja kilkudziesięciu zdjęć obiektów architektury modernistycznej obecnych w przestrzeni Krakowa. Zdjęcia wykonane przez Jacka Balcewicza, fotografa i dziennikarza miesięcznika „Kraków i Świat”.

NA SYGNALE. WYSTAWA MODELI WOZÓW STRAŻACKICH

1–30 czerwca w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 46, ul. B. Limanowskiego 4, tel. 12 202 06 50

Wystawa modeli wozów i akcesoriów strażackich pochodzących z kolekcji Marcina Wierzbńskiego.

BEZTROSKE LATA DZIECIŃSTWA – WYSTAWA FOTOGRAFICZNA LESZKA DZIEDZICA

5–30 czerwca w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 54, os. Młodości 8, tel. 12 644 13 22

Zdjęcia prezentowane na wystawie wykonał Leszek Dziedzic, artysta fotograf, miłośnik historii i zabytków Krakowa. Znany jako inicjator akcji *Ocalić od zapomnienia*, którą zapoczątkował w 1977 roku. Dzieciom poświęcił dwie wystawy. Czarno-białe fotografie powstały w latach 60. ubiegłego wieku i nieustannie zachwycają autentyzmem oraz bezpretensjonalnym ujęciem tematu. Dziecko na zdjęciach Leszka Dziedzica jest pełne pozytywnych emocji, entuzjazmu oraz ciekawości świata, staje się tym samym apoteozą życia.

OD MORZA ŚRÓDZIEMNEGO DO BAŁTYKU – WYSTAWA PRAC JADWIGI MAJ

16–30 czerwca w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 25, ul. J. Fałata 2, tel. 797 301 002

Artystka jest absolwentką Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie w pracowni prof. Antoniego Haski. Obecnie zajmuje się malarstwem, projektowaniem graficznym i pracą pedagogiczną. Na wystawie prezentuje obrazy inspirowane podróżami. Wykorzystuje elementy natury oraz kultury, zestawia i miesza je, zacierając często granicę pomiędzy środowiskiem naturalnym a dziedzictwem kulturowym. Inspiracja konkretnymi miejscami, ludźmi, zdarzeniami jest tylko pretekstem do tworzenia obrazu świata z pogranicza rzeczywistości i marzeń sennych.

KONSULTACJE DLA STUDENTÓW

1–30 czerwca w godzinach otwarcia biblioteki

Biblioteka Główna, Informatorium, ul. Powroźnicza 2, tel. 797 024 025

Filia nr 45, Czytelnia i wypożyczalnia popularnonaukowa, ul. L. Teligi 24, tel. 797 024 019

Spotkania przygotowujące studentów do obrony prac dyplomowych. Bibliotekarze pomogą w wyborze tekstów i opracowań literatury, doradzą, jak pracować z tekstem oraz stworzyć bibliografię.

FOTOBUDKA W BIBLIOTECE

1 czerwca w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 16, ul. W. Eljasza-Radzikowskiego 29, tel. 797 301 005

Biblioteczna fotobudka. Czytelnicy będą mogli wykonać pamiątkowe zdjęcie z wybranym rekwizytem.

POZNAJEMY LEŚNYCH MIESZKAŃCÓW

1 czerwca, godz. 17.30



Biblioteka Główna, ul. Powroźnicza 2, tel. 797 024 013

Warsztaty dla dzieci w wieku od 6 do 10 lat z elementami sensorycznymi. Las dostarcza nie tylko bodźców wzrokowych, ale też dźwiękowych, zapachowych czy dotykowych. Aby to zrozumieć, warto wczuć się w zwierzęta. Uczestników

poprowadzą przez warsztaty wiewiórka, zając i sarna. Prowadzący: Andrzej Barć i Krzysztof Ekstowicz – twórcy Ptakofonii. Wydarzenie finansowane ze środków Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa, edycja 2022. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Bibliotece Głównej.

SZTUKA RZECZYWISTA – WERNISAŻ WYSTAWY 1 czerwca, godz. 17.30

Filia nr 21, Czytelnia Naukowa,
ul. Królewska 59, tel. 797 301 022

Wernisaż wystawy prac Jana Piaskowskiego, który maluje i rysuje od najmłodszych lat. W swoich pracach zwraca szczególną uwagę na grę światła i wydobywanie głębi.

SPOTKANIE AUTORSKIE Z KATARZYŃĄ RYRUCH

SALON LITERACKI BIBLIOTEKI KRAKÓW

1 czerwca, godz. 18.00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Katarzyna Ryrych – pisarka, malarka, tłumaczka z języka angielskiego. Zadebiutowała w 1981 roku tomikiem poezji *Zapiski pewnej hipiski*. Od tamtej pory wydała kilkadziesiąt książek dla młodzieży i dorosłych. Tematem spotkania będą relacje oraz sposoby komunikowania się z młodzieżą.

Prowadzenie: Irmina Młynarczyk.

ROWEREM WYCIECZKI MAŁE I DUŻE. PO MAŁOPOLSCE I PO ŚWIECIE

2 czerwca, godz. 17.00

Filia nr 3, pl. J. Nowaka–Jeziorańskiego 3,
tel. 12 618 91 81

Spotkanie z Jackiem Tarańskim i Marcinem Lewandowskim (VeloMałopolska, Krakoska Scena Gravelowa) na temat wycieczek rowerowych po Małopolsce i Europie. Prowadzący zaprezentują zdjęcia z wycieczek i opowiedzą ciekawostki z wyjazdów. Wydarzenie organizowane w cyklu *Peron kulturalny*.

ZAPAMIĘTAJ SWOJE GNIAZDO

2 czerwca, godz. 18.00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Wieczór wspomnień o Leszku Walickim, artyście malarzu, poecie, autorze tekstów piosenek, inicjatorze Salonu Artystycznego Krakowa.

Udział wezmą: Zofia Pilarz, Ewa Kolasińska, Magdalena Pilarz–Bobrowska, Grzegorz Juras, Piotr Piecha, Tadeusz Łomnicki, Łukasz Lech, Makino, Marta Mołodyńska–Wheeler (fortepian), Jan Oberbek (gitara).

Prowadzenie: Bogna Wernichowska i Wojciech Markiewicz.

(Z)RĘCZNIĘ

3 czerwca, godz. 9.15–13.45

Biblioteka Główna, Informatorium,
ul. Powroźnicza 2, tel. 797 024 025

Spotkanie dla osób zainteresowanych poznaniem różnych technik prac ręcznych.

DAMY I HUZARY

3 czerwca, godz. 10.00

Filia nr 45, Czytelnia i wypożyczalnia popularnonaukowa, ul. L. Teligi 24, tel. 797 024 019

Spotkanie dla seniorów w cyklu *Teatr w bibliotece*. Uczestnicy obejrzą archiwalne nagranie spektaklu Narodowego Starego Teatru im. Heleny Modrzejewskiej – sztukę Aleksandra Fredry w reżyserii Kazimierza Kutza.

DZIEŃ OTWARTY MAGISTRATU

4 czerwca, godz. 11.00–16.30

Urząd Miasta Krakowa,
pl. Wszystkich Świętych 3–4

Biblioteka Kraków zaprasza na Dzień Otwarty Magistratu. Stanowisko Biblioteki dostępne będzie w strefie „Kopernik – twórca”. W programie warsztaty literacko–plastyczne związane z 550. rocznicą urodzin Mikołaja Kopernika. Będzie można wykonać papierowe rakiety oraz kosmiczne zakładki do książek.

GALA WRĘCZENIA NAGRODY ŻÓLTEJ CIŻEMKI 4 czerwca, godz. 13.30

Urząd Miasta Krakowa, Sala Obrad Rady Miasta Krakowa, pl. Wszystkich Świętych 3–4

Uroczystość wręczenia Nagrody Żółtej Ciżemki za najpiękniejszą książkę dla dzieci i młodzieży wydaną w 2022 roku. W programie spotkanie z laureatem – Maciejem Szymanowiczem, autorem książki *Marzenia. Fakty, mity, głupoty*. Autorzy najciekawszych pytań będą mogli zdobyć książkę laureata Nagrody.



SMOK WAWELSKI

5 czerwca, godz. 16.00

Filia nr 6, al. I. Daszyńskiego 22,
tel. 12 423 24 26

Warsztaty literacko–plastyczne dla dzieci w wieku od 4 do 9 lat. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 6.

RZECZPOSPOLITA TŁUMACKA. OD RUSKIEJ OSADY DO ZAGŁADY POLSKIEGO MIASTECZKA TŁUMACZ – DANUTA NESPIAK I ELŻBIETA NIEWOLSKA

6 czerwca, godz. 17.00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Spotkanie Towarzystwa Miłośników Lwowa i Kresów Płd.–Wsch.

Prowadzenie: Anna Stengl.

MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ OCEANÓW

7 czerwca w godzinach otwarcia bibliotek

Filia nr 14, ul. Ugorek 14, tel. 12 417 17 15

Zajęcia plastyczne dla dzieci w wieku przedszkolnym, na których wykonają kolorowe, morskie stworzenia. Wydarzeniu towarzyszyć będzie wystawa książek na temat oceanów.

OCEANY – CO WARTO O NICH WIEDZIEĆ 7 czerwca, godz. 17.00

Filia nr 24, ul. Na Błonie 13d,
tel. 797 301 009

Zajęcia dla dzieci w wieku od 6 do 9 lat. Uczestnicy obejrzą prezentację i film, porozmawiają na temat oceanów oraz wezmą udział w warsztatach plastycznych związanych z życiem oceanicznych zwierząt. Zapisy telefoniczne lub mailowe w Filii nr 24.



GRAMY W PLANSZOWE!

7 czerwca, godz. 17.00

Filia nr 48, os. Bohaterów Września 26,
tel. 12 645 95 27

Uczestnicy zagrają w popularne gry planszowe dla najmłodszych. Spotkanie dla dzieci w wieku 4–6 lat. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 48.



SPOTKANIE AUTORSKIE Z IRENĄ MAŁYSĄ
9 czerwca, godz. 17.30

Filia nr 3, pl. J. Nowaka-Jeziorańskiego 3,
tel. 12 618 91 81

Spotkanie z Ireną Małysą – autorką książek kryminalnych, których akcja toczy się w okolicach słynnego szczytu „Diablak” i w Krakowie. Wydarzenie finansowane ze środków Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa, edycja 2022.



GRA-MY!
10 czerwca, godz. 10.00–12.00

Filia nr 56, Oddział dla dzieci, os. Zgody 7,
tel. 12 642 16 43

Uczestnicy zagrają w popularne gry planszowe. Spotkanie dla młodzieży od 12. roku życia.

ŚWIĘTO DZIELNICY III PRĄDNIK CZERWONY
10 czerwca, godz. 14.30–18.00

Teren przy ul. Chałupnika 16, obok boisk Klubu Sportowego Wieczysta

Biblioteka Kraków zaprasza na warsztaty plastyczne oraz do udziału w grach i zabawach literackich.

MISTRZ LEONARDO DA VINCI – WARSZTATY DLA DZIECI
12 czerwca, godz. 17.00

Filia nr 20, ul. Opolska 37, tel. 797 301 027

Warsztaty dla dzieci wokół Leonarda da Vinci połączone z prezentacją multimedialną. Spotkanie poprowadzi Dorota Pietrzyk – autorka książki *Muzyk da Vinci*. Na uczestników będą czekały literackie bilety. Tydzień włoski realizowany w ramach projektu *Nowe podróże po literaturze* dofinansowanego ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury. Zapisy przez formularz dostępny na www.biblioteka.krakow.pl

ZŁOTE I BŁĘKITNE RYBKI
12 czerwca, godz. 17.00

Filia nr 56, Oddział dla dzieci, os. Zgody 7,
tel. 12 642 16 43

Warsztaty haftu matematycznego. Uczestnicy wykonają wzory rybek. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Oddziale dla dzieci Filii nr 56.

PLANSZOWE WIECZORKI
13 czerwca, godz. 17.00

Filia nr 48, os. Bohaterów Września 26,
tel. 12 645 95 27

Uczestnicy zagrają w popularne gry planszowe. Spotkanie dla dzieci w wieku od 9 do 12 lat. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 48.

SPOTKANIE I WARSZTATY Z GRZEGORZEM JANKOWICZEM
13 czerwca, godz. 17.00

Filia nr 56, Oddział dla dorosłych, os. Zgody 7,
tel. 12 644 40 72

Warsztaty dla dorosłych wokół literatury włoskiej, które poprowadzi Grzegorz Jankowicz – filozof literatury, krytyk i tłumacz. Na uczestników będą czekały literackie bilety. Tydzień włoski realizowany w ramach projektu *Nowe podróże po literaturze* dofinansowanego ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury. Zapisy przez formularz dostępny na www.biblioteka.krakow.pl.

KWIAT PAPROCI
13 czerwca, godz. 17.00

Filia nr 56, Oddział dla dzieci, os. Zgody 7,
tel. 12 642 16 43

Spotkanie Klubu Słuchającego Malucha, czyli wspólne czytanie dla dzieci w wieku 5–7 lat i ich rodziców. Uczestnicy wysłuchają legendy o czarodziejskim kwiatku, który kwitnie tylko raz w roku, poznają także obyczaje dawnych Słowian i wykonają prace plastyczne.

WSKAZÓWKI ZEGARA – PROMOCJA TOMU POETYCKIEGO ELŻBIETY MONKIEWICZ
13 czerwca, godz. 18.00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Wiersze przeczytają: Grażyna Potoczek, Maria Leżańska, Autorka.
Prowadzenie: Anna Pituch-Noworolska.

POWIEŚCI NIEZWYKŁE – SPOTKANIE AUTORSKIE Z PAULĄ UZAREK
13 czerwca, godz. 18.00

Filia nr 21, Czytelnia Naukowa, ul. Królewska 59,
tel. 797 301 022

Autorka zadebiutowała opowiadaniem *Dar* oraz trylogią *Ślady dusz*. W bieżącym roku premiery mają jej dwie kolejne powieści: komediowa *Spirit chaser* utrzymana w paranormalnych klimatach i obyczajowa *Lemon Lady* o blaskach i mrokach kariery piosenkarskiej. Czytelnicy cenią jej książki za nietuzinkowych bohaterów, poczucie

humoru, pochtaniającą akcją, niebanalny styl i malownicze opisy.

SPOTKANIE Z AŁBENĄ GRABOWSKĄ
13 czerwca, godz. 18.00

Aula Okręgowej Izby Lekarskiej w Krakowie,
ul. Krupnicza 11A, tel. 789 449 908

Spotkanie z Ałbeną Grabowską, autorką książek dla dorosłych i dzieci. Tematem przewodnim będzie cykl książek *Uczniowie Hippokratesa*, który łączy w sobie historię, medycynę i powieść obyczajową. W trylogii obok postaci fikcyjnych pojawiają się osoby, które miały duży wpływ na rozwój medycyny. Rozmowę z pisarką poprowadzi Agnieszka Staniszevska-Mól. Wydarzenie w cyklu *Biblioteka w miejscach nieoczywistych* organizowane jest we współpracy z Unią Polskich Pisarzy Lekarzy. Spotkanie finansowane ze środków Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa, edycja 2022. Zapisy przez formularz dostępny na www.biblioteka.krakow.pl.



RYSUJEMY KOMIKS NA 100. URODZINY PAPCIA CHMIELA
14 czerwca, godz. 13.00–15.00

Filia nr 21, Wypożyczalnia dla dzieci,
ul. Królewska 59, tel. 797 301 020

Warsztaty plastyczno-literackie z okazji 100. rocznicy urodzin Henryka Jerzego Chmielewskiego, w ramach których młodzi czytelnicy pod kierunkiem bibliotekarza stworzą komiks.

POMPEJE I HERKULANUM
14 czerwca, godz. 17.00

Filia nr 31, ul. J. K. Przyzby 10, tel. 797 024 026

Slajdowisko *Pompeje i Herkulanum* przedstawią podróżnicy Kasia Pustelny-Szewczyk i Marek Szewczyk, autorzy bloga *Kasai – podróże w sieci*. Na uczestników będą czekały literackie bilety. Tydzień włoski realizowany w ramach projektu *Nowe podróże po literaturze* dofinansowanego ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury.

LATAWCE I WIATR

14 czerwca, godz. 17.00



Filia nr 48, os. Bohaterów Września 26, tel. 12 645 95 27

Spotkanie dla dzieci powyżej 4. roku życia. Podczas warsztatów uczestnicy wykonają mini latawce, które przykleją do planszy z krajobrazem. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 48.

BAWIMY SIĘ I UCZYMY Z BASIĄ

15 czerwca, godz. 10.00



Filia nr 7, al. Pokoju 33, tel. 12 414 26 01

Zajęcia edukacyjno-literackie dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Spotkanie będzie dotyczyło zasad korzystania z biblioteki, uczestnicy poznają pracę bibliotekarza.

JĘZYK LATA, JAK ŁOPATA – LOGOPEDYCZNE PROBLEMY U DZIECI Z WADAMI WYMOWY I ZGRYZU

15 czerwca, godz. 17.00

Filia nr 31, ul. J.K. Przyzby 10, tel. 797 024 026

Spotkanie w cyklu *Biblioteczne spotkania z logopedkami*. Zajęcia dla rodzin z dziećmi, które poprowadzą pracownice Katedry Logopedii i Zaburzeń Rozwoju Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie oraz studentki logopedii i członkinie Sekcji Logopedycznej Studenckiego Koła Naukowego Polonistów UP. Podczas spotkania możliwe będzie uzyskanie informacji na temat szeroko pojętej logopedii: rozwoju dzieci, problemów z mową, wymową, uczeniem się, koncentracją oraz relacjami społecznymi. Pod okiem kadry naukowej studentki poprowadzą z dziećmi ćwiczenia wykorzystywane w terapii logopedycznej, które mogą stanowić inspirację dla rodziców do zabaw z dziećmi.

ŚWIĘTOJAŃSKIE SOBÓTKI

15 czerwca, godz. 17.00



Filia nr 56, Oddział dla dzieci, os. Zgody 7, tel. 12 642 16 43

Spotkanie edukacyjne dla dzieci w wieku od 6 do 9 lat. Uczestnicy wysłuchają opowieści o Nocy Świętojańskiej, wykonają wianki i poznają zioła, które kwitną w czerwcu.

TAMTEN ŚWIAT – PROMOCJA KSIĄŻKI PROF. MARTY WYKI

SALON LITERACKI BIBLIOTEKI KRAKÓW



15 czerwca, godz. 18.00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”, ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Prof. Marta Wyka – autorka wielu publikacji książkowych, opracowań naukowych, szkiców literackich, historyczka i krytyczka literatury, twórczyni i przez wiele lat kierowniczką Katedry Krytyki Współczesnej na Wydziale Polonistyki UJ, redaktorka „Dekady Literackiej” i „Nowej Dekady Krakowskiej”.

Prowadzenie: Elżbieta Wojnarowska.

SPOTKANIE Z TŁUMACZKĄ ANNA WASILEWSKĄ

15 czerwca, godz. 18.00

Filia nr 21, Czytelnia Naukowa, ul. Królewska 59, tel. 797 301 022

Spotkanie z Anną Wasilewską, która tłumaczyła książki takich autorów jak: Italo Calvino, Umberto Eco, Alberto Moravia, Jan Potocki, Raymond Queneau. Jest też laureatką Nagrody Literackiej Gdynia za przekład *Rękopisu znalezionego w Saragossie*. Tłumaczka opowie o literaturze włoskiej i pracy nad przekładami. Na uczestników będą czekały literackie bilety. Tydzień włoski realizowany w ramach projektu *Nowe podróże po literaturze* dofinansowanego ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury.

CIAO ITALIA

16 czerwca, godz. 17.00



Filia nr 48, os. Bohaterów Września 26, tel. 12 645 95 27

Warsztaty dla dzieci, w czasie których poznają włoski krajobraz i zabytki, nauczą się witać i żegnać po włosku, pobawią się włoskimi zabawkami, a także przymierzą stroje i weneckie maski. Warsztaty poprowadzi Agata Witek. Na uczestników będą czekały literackie bilety. Tydzień włoski realizowany w ramach projektu *Nowe podróże po literaturze* dofinansowanego ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury. Zapisy przez formularz dostępny na www.biblioteka.krakow.pl

PRYZSTANEK WAKACJE

PERON LITERACKI BIBLIOTEKI KRAKÓW



16 czerwca, godz. 18.00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”, ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Gościnnie wystąpi Robert Marcinkowski. Prowadzenie: Jadwiga Malina i Michał Piętniewicz.

OD MORZA ŚRÓDZIEMNEGO DO BAŁTYKU – WERNISAŻ WYSTAWY PRAC JADWIGI MAJ

16 czerwca, godz. 18.00

Filia nr 25, ul. J. Fałata 2, tel. 797 301 002

Wernisaż wystawy prac Jadwigi Maj, która jest absolwentką Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie w pracowni prof. Antoniego Haski. Na wystawie prezentuje obrazy inspirowane podróżami. Wykorzystuje elementy natury oraz kultury, zestawia i miesza je, zacierając często granicę pomiędzy środowiskiem naturalnym a dziedzictwem kulturowym. Inspiracją konkretnymi miejscami, ludźmi, zdarzeniami jest tylko pretekstem do tworzenia obrazu świata z pogranicza rzeczywistości i marzeń sennych.

MAM*: WSPOMNIENIA, IMPRESJE, WYMYSŁY – SPOTKANIE LITERACKIE Z LUCYNĄ BEŁTOWSKĄ

16 czerwca, godz. 19.00

Filia nr 40, ul. Łużycka 55, tel. 797 024 017

Lucyna Bełtowska – wieloletni kustosz i kurator wystaw muzealnych. Związana z Uniwersytetem Jagiellońskim i Muzeum Collegium Maius. Odznaczona Srebrnym i Złotym Krzyżem Zasługi, a także nagrodą *Twórcza* przez Dzielnicę XI Rady Miasta Krakowa. Autorka książki *Monę Lisę tanio sprzedam* i katalogu *Ze sztalugi i klawiatury, czyli obrazy i słowa Lucyny Bełtowskiej*.

(Z)RĘCZNIE

17 czerwca, godz. 9.15–13.45

Biblioteka Główna, Informatorium, ul. Powroźnicza 2, tel. 797 024 025

Spotkanie dla osób zainteresowanych poznaniem różnych technik prac ręcznych.

PIKNIK WŁOSKI

17 czerwca, godz. 11.00–16.00

Biblioteka Główna, ul. Powroźnicza 2, tel. 797 024 013

Finałowe wydarzenie tygodnia włoskiego. W programie: warsztaty tańców włoskich, warsztaty teatralne komedii dell'arte, spotkanie autorskie z Moniką Utnik-Strugałą, autorką książki *Mamma mia. Włochy dla dociekliwych*, oraz Bartkiem Kieżunem – autorem książki *Italia do zjedzenia*, spektakl dla dzieci *Pinokio*, warsztaty językowe, warsztaty plastyczne tworzenia masek oraz wieńców laurowych i wiele innych atrakcji. W czasie pikniku ofertę wydawniczą zaprezentuje Księgarnia Italicus. Na uczestników będą czekały także literackie bilety. Piknik włoski realizowany w ramach projektu *Nowe podróże po literaturze* dofinansowanego ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury.

KONCERT W WYKONANIU UCZNIÓW TOWARZYSTWA MUZYCZNEGO SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 164

IM. BŁ. F. SIEDLISKIEJ W KRAKOWIE

19 czerwca, godz. 18.00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”, ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Prowadzenie: Elżbieta Ptak.

WYMIANA ZABAWEK, PUZZLI, GIER DLA DZIECI

20 czerwca, godz. 10.00–17.00

Filia nr 56, Oddział dla dzieci, os. Zgody 7, tel. 12 642 16 43

Wymiana zabawek, gier, puzzli wśród czytelników w ramach cyklu *Matka z córką w bibliotece*.

DZIECKO NA PROGU DOJRZAŁOŚCI SZKOLNEJ



20 czerwca, godz. 17.00

Filia nr 20, ul. Opolska 37, tel. 797 301 027

Spotkanie w cyklu *Biblioteczne spotkania z logopedkami*. Zajęcia dla rodzin z dziećmi, które poprowadzą pracownice Katedry Logopedii i Zaburzeń Rozwoju Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie oraz studentki logopedii i członkinie Sekcji Logopedycznej Studenckiego Koła Naukowego Polonistów UP. Podczas spotkania możliwe będzie uzyskanie informacji na temat szeroko pojętej logopedii: rozwoju dzieci, problemów z mową, wymową, uczeniem się, koncentracją oraz relacjami społecznymi. Pod okiem kadry naukowej studentki poprowadzą z dziećmi ćwiczenia wykorzystywane w terapii logopedycznej, które mogą stanowić inspirację dla rodziców do zabaw z dziećmi. Zapisy przez formularz dostępny na www.biblioteka.krakow.pl.

KOBIETA NAROŻNA – PROMOCJA ZBIORU OPOWIADAŃ BARBARY SZCZEPAŃSKIEJ „JUDYTY”



20 czerwca, godz. 18.00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”, ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Oprawa artystyczna: Barbara Szczepańska „Judyta” – piosenki autorskie, Wojciech Wachułka – fortepian, Grzegorz Juras i wokalistki z Staromiejskiego Centrum Kultury Młodzieży. Prowadzenie: Gabriela Matuszek-Stec.

POZNAJEMY ŚWIAT EMOCJI Z BASIĄ



21 czerwca, godz. 17.00

Filia nr 7, al. Pokoju 33, tel. 12 414 26 01

Warsztaty dla dzieci w wieku przedszkolnym. Spotkanie dotyczące świata emocji przygotowane w oparciu o książkę Zofii Staneckiej o przygodach Basi.

GNIEWA – KATARZYNA BERENIKA MISZCZUK

21 czerwca, godz. 17.00

Filia nr 48, os. Bohaterów Września 26, tel. 12 645 95 27

Spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki dla dorosłych. Uczestnicy porozmawiają o powieści obyczajowej z wątkiem kryminalnym nawiązującej do tradycji słowiańskich i ludowych. Piśmiana splota w coraz to nowy wzór losy postaci z legendami i mitami, dodając do tego odpowiednią porcję tajemnic oraz szczyptę magii okraszoną humorem. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 48.

BROSZKA Z FILCU – ZAJĘCIA DLA SENIORÓW

21 czerwca, godz. 17.00

Filia nr 56, Oddział dla dorosłych, os. Zgody 7, tel. 12 644 40 72

Cykliczne zajęcia dla seniorów pt. *Środek motka*. Podczas warsztatów uczestnicy wykonają broszki z filcu.

WYPRAWA W KOSMOS

22 czerwca, godz. 10.00



Filia nr 7, al. Pokoju 33, tel. 12 414 26 01

Zajęcia edukacyjne dla dzieci w wieku od 4 do 5 lat. Uczestnicy spotkania poznają Układ Słoneczny, wykonają papierową raketę i wezmą udział w zabawach ruchowych.

SPOTKANIE AUTORSKIE Z WIESŁAWEM HORABIKIEM

22 czerwca, godz. 17.00

Filia nr 54, os. Młodości 8, tel. 12 644 13 22

Dziennikarz, pisarz, tłumacz, były korespondent brytyjskiej gazety „The Guardian” i amerykańskiej agencji prasowej South-North News Service. Współpracował też z gazetami polonijnymi, m.in. w Toronto, Detroit i Nowym Jorku. Autor kilku książek, a ta najnowsza nosi tytuł *Sekrety Londynu*.

CINIEM BĘDĄC, CINIEM ZOSTAŁEM – WIECZÓR AUTORSKI WACŁAWA HOLEWIŃSKIEGO



SALON LITERACKI BIBLIOTEKI KRAKÓW

22 czerwca, godz. 18.00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”, ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Wacław Holewiński – polski pisarz, prawnik, wydawca, redaktor, działacz opozycji demokratycznej i więzień polityczny w PRL. Prowadzenie: Jakub Pacześniak.

ZAPROJEKTUJ SMERFA XXI WIEKU

23 czerwca, godz. 17.00



Filia nr 24, ul. Na Błonie 13d, tel. 797 301 009

Rozstrzygnięcie konkursu plastycznego dla dzieci w wieku od 3 do 9 lat. Szczegóły na www.biblioteka.krakow.pl.

KIEDY MIŁOŚĆ BYŁA ZBRODNIĄ – PROMOCJA KSIĄŻKI JOANNY KRUPIŃSKIEJ-TRZEBIATOWSKIEJ



23 czerwca, godz. 18.00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”, ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Oprawa muzyczna: Izabela Jutrzenka-Trzebiatowska (fortepian). Prowadzenie: Wacław Krupiński.

RODZINNE CZYTANIE POD CHMURKĄ

23 czerwca, godz. 18.00



Filia nr 30, ul. Dziewiarzy 7, tel. 797 024 008

Uczestnicy wysłuchają fragmentów książek Thomasa Brunströma *Tata Oli zostaje jutuberem* i *Tata Oli na biwaku* oraz wykonają zakładki origami – prezenty na Dzień Ojca.

DNI ŻÓŁTEJ CIŻEMKI

24–25 czerwca, godz. 11.00–16.00



Biblioteka Główna, ul. Powroźnicza 2, tel. 797 024 013

Spotkania autorskie i warsztaty plastyczne z wybranymi autorami i ilustratorami książek

żek nominowanych w siedmiu edycjach Nagrody Żółtej Ciżemki, m.in. z Justyną Bednarek, Anną Czerwińską-Rydel, Cezarym Harasimowiczem, Melanią Kapelus, Marianną Oklejak, Joanną Rusinek, Witoldem Vargasem, Małgorzatą Zajęc. W programie również głośne czytanie, zabawy literackie, warsztaty plastyczne, dyskusje o literaturze. Studentki pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie, reprezentujące Studenckie Koło Naukowe Animatorów Lektury APS „BUKA” poprowadzą warsztaty w „BUKOstrefie marzeń”, w której każde dziecko spełni swoje marzenie i zostanie Królem Marzeń. W ogrodzie Biblioteki przygotowane zostanie miasteczko „Ciżemk(o)gród”, w którym wybrane wydawnictwa zaprezentują swoją ofertę. Dostępna będzie również wystawa prezentująca historię Nagrody Żółtej Ciżemki. Wydarzenie realizowane w ramach projektu *Ciżemkomania* w Bibliotece Kraków dofinansowanego ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury.

KRAKOWSKA NOC POETÓW

27 czerwca, godz. 18.00



Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”, ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Krakowska Noc Poetów organizowana przez Krakowski Oddział Związku Literatów Polskich. Oprawa muzyczna: Alicja Tanew (fortepian, wokal), Robert Marcinkowski (gitara, wokal). Prowadzenie: Danuta Sułkowska, Anna Pi-tuch-Noworolska.

LATAWCE I WIATR

28 czerwca, godz. 17.00



Filia nr 48, os. Bohaterów Września 26, tel. 12 645 95 27

Spotkanie dla dzieci powyżej 4. roku życia. Podczas warsztatów uczestnicy wykonają latawce, które przykleją do planszy z krajobrazem. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 48.

WRĘCZENIE NAGRODY KRAKOWSKA KSIĄŻKA MIESIĄCA

SALON LITERACKI BIBLIOTEKI KRAKÓW



29 czerwca, godz. 18.00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”, ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Wręczenie nagrody za książkę *Małe powinności* Joanny Oparek. Prowadzenie: Małgorzata Lebda.

RODZINNE CZYTANIE POD CHMURKĄ

30 czerwca, godz. 18.00



Filia nr 30, ul. Dziewiarzy 7, tel. 797 024 008

Uczestnicy wysłuchają fragmentów książek i wezmą udział we wspólnej rozmowie na temat wysłuchanej opowieści.

Tydzień włoski

12-17 czerwca 2023

12 czerwca, poniedziałek, godz. 17.00

Mistrz Leonardo da Vinci

Warsztaty dla dzieci wokół twórczości Leonarda da Vinci połączone z prezentacją multimedialną. Spotkanie poprowadzi Dorota Pietrzyk – autorka książki „Muzyk da Vinci”. Zapisy przez formularz dostępny na www.biblioteka.krakow.pl

Filia nr 20, ul. Opolska 37

13 czerwca, wtorek, godz. 17.00

Spotkanie i warsztaty z Grzegorzem Jankowiczem

Warsztaty dla dorosłych wokół literatury włoskiej, które poprowadzi filozof literatury, krytyk i tłumacz. Zapisy przez formularz dostępny na www.biblioteka.krakow.pl

Filia nr 56, Oddział dla dorosłych, os. Zgody 7

14 czerwca, środa, godz. 17.00

Pompeje i Herkulanum

Slajdowisko przedstawią podróżnicy Kasia Pustelny-Szewczyk i Marek Szewczyk – autorzy bloga „Kasai – podróże w sieci”.

Filia nr 31, ul. J.K. Przyby 10

15 czerwca, czwartek, godz. 18.00

Spotkanie z tłumaczką Anną Wasilewską

Spotkanie z Anną Wasilewską, tłumaczką i laureatką Nagrody Literackiej Gdynia za przekład „Rękopisu znalezione w Saragossie”. Na spotkaniu opowie o literaturze włoskiej i pracy nad przekładami.

Filia nr 21, Czytelnia naukowa, ul. Królewska 59

16 czerwca, piątek, godz. 17.00

Ciao Italia

Warsztaty dla dzieci prowadzone przez Agatę Witek, w czasie których poznają włoski krajobraz, zabytki, słownictwo, zabawki, stroje i maski. Zapisy przez formularz dostępny na www.biblioteka.krakow.pl

Filia nr 48, os. Bohaterów Września 26

17 czerwca, sobota, godz. 11.00-16.00

Piknik włoski

Szczegółowy program pikniku na www.biblioteka.krakow.pl

Biblioteka Główna, ul. Powroźnicza 2

Na każdym wydarzeniu będzie można pobrać literacki bilet i wyruszyć w podróż z Biblioteką Kraków.



BIBLIOTEKA KRAKÓW • INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

Dni Żółtej Ciżemki

24 i 25 czerwca, sobota i niedziela, godz. **11.00-16.00**

Biblioteka Główna, ul. Powroźnicza 2

Wydarzenie plenerowe promujące autorów i ilustratorów książek nagrodzonych i nominowanych w siedmiu edycjach Nagrody Żółtej Ciżemki przyznawanej od 2017 r. przez Bibliotekę Kraków.

W programie:

- spotkania autorskie z Justyną Bednarek, Anną Czerwińską-Rydel, Cezarym Harasimowiczem, Melanią Kapelusz, Jarosławem Mikołajewskim, Elizą Piotrowską,
- warsztaty z ilustratorami – Małgorzatą Dmitruk, Marianną Oklejak, Joanną Rusinek, Katarzyną Samosiej, Witoldem Vargasem, Małgorzatą Zając,
- gra terenowa o tytuł „Króla marzeń”,
- stanowiska wydawnictw w „Ciżemk(o)grodzie”,
- warsztaty plastyczne przygotowane przez bibliotekarzy,
- głośne czytanie,
- dyskusje o literaturze,
- zabawy literackie,
- wystawa prezentująca historię Nagrody Żółtej Ciżemki.

BIBLIOTEKA KRAKÓW • INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA